A°. 1843. N° 98.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 17 Augustus.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

'S GRAVENHAGE den 15 augustus.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen adressen van onderscheiden ingezetenen, die gehandhaafd willen worden in de vrijheid van eeredienst en onderwijs. — Verzending aan de Commissie.

Aan de Kamer is, onderanderen, ingezonden de jaargang 1842 van het *register op de Nederlandsche Staats-Courant*, door *J. Belinfante*. — Plaatsing in de boekerij.

De Centrale Afdeeling heeft verslag gedaan nopens het ontwerp van wet betrekkelijk de scheepssoldijen, waarover de beraadslagingen aanstaanden saturdag, des morgens ten elf ure, zullen worden gehouden.

Daarna worden de beraadslagingen voortgezet over de ontwerpen van wet, houdende het tarief van salarissen en justitiekosten in burgerlijke zaken.

Het derde ontwerp, handelende *van de advocaten*, is door Z. Exc. den Minister van Justitie en den heer *Nedermeijer van Rosenthal* verdedigd, doch door de heeren *den Tex* en *van Akerlaken* bestreden.

Ter stemming overgegaan zijnde, is de voordragt met eene meerderheid van 39 tegen 5 stemmen verworpen, zoodat Z. M. eerbiedig zal worden verzocht, dit ontwerp in nadere overweging te nemen.

Voor hebben gestemd de heeren *Kniphorst, Nedermeijer van Rosenthal, van Bleyswijk, Luzac* en *Gouverneur*.

Daarna is beraadslaagd over het vierde ontwerp, handelende *van de procureurs*, hetwelk door de heeren *Cost Jordens, Gouverneur, van Panhuys, Bruce, Tromp, van Rappard, van Rosenthal* en *Luzac* is bestreden, en door de heeren *Scheers van Harencarspel* en *den Tex*, benevens door Z. Exc. den Minister van Justitie verdedigd. In omvraag gebragt zijnde, is de voordragt verworpen met 37 tegen 7 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren *Druyvesteyn, Kniphorst, van Bleyswijk, den Tex, van Nes, Scheers van Harencarspel* en *van Akerlaken*.

Vervolgens is beraadslaagd over het vijfde ontwerp, handelende *van de deurwaarders*.

De heeren *Scheers van Harencarspel, de Man* en *Bruce* hebben bedenkingen tegen dit ontwerp ingebragt, hetwelk door de heeren *Kniphorst, van Rappard* en Zijne Exc. den Minister van Justitie is verdedigd, terwijl de heer *van Goltstein* zijne stem heeft voorbehouden.

Ter stemming overgegaan zijnde, is de voordragt aangenomen met algemeene stemmen.

Het zesde ontwerp, *van de bewaarders, deskundigen en getuigen*, heeft tot eene woordenwisseling aanleiding gegeven tusschen de heeren *Bruce* en *de Man*, aan den eenen kant, en den heer *van Rappard* en Zijne Exc. den Minister van Justitie, aan de andere zijde. Daarna in omvraag gebragt zijnde, is het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 33 tegen 9 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *van Panhuys, de Man, Mudderman, Tromp, Bruce, Buma, van Helsma, van Rechteren* en *Cost Jordens*.

Ten 4 ure wordt het vervolg der beraadslagingen, en wel over de voordragt nopens de transitoire bepalingen, bepaald op morgen middag ten 12 ure.

— De memorie van toelichting op de ontwerpen van wet, houdende daarstelling eener belasting op de inkomsten van vaste goederen, renten en ambten, luidt in den aanvang als volgt:

„Nadat de voordragt betrekkelijk de regeling van 's Rijks openbare schuld in de Tweede Kamer der Staten-Generaal niet is aangenomen, en de Regering zich alzoo verstoken heeft gezien van het vooruitzigt, om door de uit die regeling te wachten besparing van renten, en door het vrijvallen van een aanzienlijk gedeelte der baten van de geldmiddelen van de Oostindische Bezittingen, hetwelk tot aflossing en rentebetaling van de Nederlandsche Handel-Maatschappij volgens het kapitalisatie-contract moet worden afgezonderd, in de behoeften der schatkist te voorzien, heeft zij bedacht moeten zijn op middelen, om de gewone ontvangsten voor de staatsbegrooting van 1844 en 1845 meer in overeenstemming te brengen met de uitgaven, en zulks te meer uit hoofde, na het voordragen der gemelde begrootingen, zoo ten gevolge van het verdrag van den 5 november jongstleden, als krachtens later uitgevaardigde wetten, meerdere uitgaven ten laste van 's Rijks kas moeten worden gebragt, dan waarop bij het eerste ontwerp dier begrootingen gerekend was, ofschoon de aanzienlijke bezuinigingen, welke de in die begrootingen, volgens de aan de Staten-Generaal voorloopig reeds gedane toezegging, thans gebragte wijzigingen zullen opleveren, op het eindcijfer eenen gunstigen invloed zullen hebben.

„Voorshands heeft men gemeend het denkbeeld om door conversie der schuld eene besparing van uitgaven te verkrijgen te moeten laten varen, omdat, na de nietaanneming van het voorgestelde plan van conversie, de Regering het vooruitzigt mist, om thans eene andere wijze van conversie met succes te kunnen beproeven.

„De Regering heeft zich alzoo, hares ondanks, verpligt gezien, het invoeren eener nieuwe belasting in overweging te nemen, en is haar als de meest geschikte voorgekomen eene zoodanige, welke bij uitsluiting of althans hoofdzakelijk de meer gegoeden konde treffen, tot bereiking van welk oogmerk eene belasting op de inkomsten zich als van zelve aanbood, welke, gevoegd bij de nog bij de Staten-Generaal aanhangige voordragt tot verhooging van het successieregt en tot uitbreiding daarvan, ook tot de erfopvolging in de regte lijn, zonder bezwaar der mingegoede klassen, die door de accijnsen reeds een ruim aandeel in 's Rijks lasten afdragen, de vereischte middelen zou kunnen opleveren om de ontvangsten der begrootingen voor 1844 en 1845 met de uitgaven te doen sluiten, en den geregelden gang der geldelijke administratie van het Rijk minder afhankelijk te maken van de eventuële baten, welke uit de opkomsten der Oostindische Bezittingen ten behoeve van 's Rijks schatkist zullen kunnen worden afgezonderd.

„Nogtans heeft de Regering de algemeen erkende bezwaren, welke aan de heffing eener belasting op de inkomsten, hetzij volgens eigen verklaringen der ingezetenen, hetzij volgens taxatie of aanslag, door tot dat einde ingestelde commissien, verbonden zijn, volkomen beamende, en overtuigd door de uitkomsten, welke soortgelijke heffingen vroeger hebben opgeleverd, dat zij niet aan het oogmerk zou voldoen en tevens het bezwaar der belasting alleen op den eerlijken ingezeten zouden doen drukken, terwijl minder naauwgezetten zich op allerhande wijzen daaraan weten te onttrekken, gelijk vroeger reeds door dezelve is te kennen gegeven, zwarigheid gemaakt zoodanige belasting voor te dragen; doch gemeend eenen middelweg te vinden door het aanwijzen van eenige inkomsten, van welke eene belasting kan worden gevorderd, en bij welke niemand zich aan de door hem volgens de wet verschuldigde bijdragen zal kunnen onttrekken."

Na opgave dier inkomsten welke aan de belasting onderworpen zouden worden, zegt de memorie hoe de Regering van gevoelen is dat de reeds geheven wordende opcenten op de grondlasten naar billijkheid in computatie moeten komen, vermits anders de eigenaren dubbel zouden worden belast. „Daar nu de grondlasten gemiddeld tot $\frac{13}{100}$ per cent van het zuiver kadastraal inkomen worden geheven en daarbij nog 15 opcenten zullen worden ingevorderd, te weten: 2 voor kwade posten, 2 vroeger door de gemeenten genoten, 6 voor de provincien en 5 voor de gemeenten, waardoor het geheel bedrag tot *f* 13, 95 voor iedere honderd gulden zuiver kadastraal inkomen wordt opgevoerd, zoo kunnen de eigenaren van vaste goederen geacht worden een zuiver inkomen van *f* 86, 05 van iedere honderd gulden, volgens de kadastrale evaluatie, te genieten, waarvan 5 per cent *f* 4, 30 bedraagt, welke som gelijk staat met nagenoeg 35 opcenten van het bovengenoemde principaal van *f* 12, 13.

„Ofschoon nu uit deze verhooging der grondlasten, welke, na aftrek der thans geheven wordende 16 opcenten, 19 opcenten of circa $\frac{1}{5}$ van het principaal der grondlasten zal bedragen, wel een bezwaar voor de eigenaren van vaste goederen zal resulteren, heeft de Regering gemeend de vaste goederen van de voorgestelde belasting niet te mogen uitzonderen, omdat derzelver eigenaren, als aan den vaderlandschen grond gebonden, bij het welzijn van den Staat, hetwelk met de waarde hunner goederen in een zoo naauw verband staat, zoo zeer betrokken zijn, dat zij, zonder onbillijkheid, kunnen geroepen worden om door eene bijdrage in de buitengewone behoefte van 's Rijks schatkist te helpen voorzien, en men heeft hierin te minder zwarigheid gevonden, omdat de heffing van 35 opcenten de grondlasten, met inbegrip van de 15 reeds bestaande, niet hooger zal opvoeren dan tot ruim 18 ten honderd van de zuivere imposable huurwaarde en die alzoo nog niet den maatstaf zal bereiken van $\frac{1}{5}$ of 20 ten honderd, waartoe zij steeds is geacht wettiglijk te kunnen worden opgevoerd, en ver beneden den maatstaf van 25 ten honderd zal blijven, welke bij de wet van den 20 januarij 1807 voor de bijdragen in het middel der verponding was aangenomen."

De overweging (dus gaat de memorie hoofdzakelijk voort), dat meer dan de helft der jaarlijks gevorderd wordende belastingen tot voldoening strekt van de rente der nationale schuld, heeft termen doen vinden om toe te geven aan het meermalen geuit verlangen, dat ook de rentheffers van den Staat tot eene bijdrage in de algemeene lasten geroepen worden, en van de eigenaren der nationale schuld en van andere ten laste van binnenlandsche administratien loopende fondsen slechts eene bijdrage van 5 per cent van hun tot hiertoe onbelast genoten inkomen dier effecten te vorderen, en zulks, op het voorbeeld van hetgene onlangs in Engeland is daargesteld, door inhouding of korting bij de uitbetaling der jaarlijksche renten.

„Eigenaardig (dus luidt het verder) ware het geweest deze belasting ook te vorderen van de hier te Lande betaald wordende renten van buitenlandsche geldleeningen, doch eensdeels de overtuiging, dat het grootste gedeelte der door ingezetenen des Rijks genoten wordende inkomsten van vreemde fondsen niet hier te Lande wordt betaald, maar vooral het bijna zeker vooruitzigt dat de uitbetaling der interessen van vreemde negotiatien hier te Lande, indien daarop eene belasting wierd gelegd, spoedig naar eene buitenlandsche handelplaats zou worden overgebragt, waardoor de belasting zou worden ontgaan en tevens een wezenlijk nadeel aan den handel zou worden toegebragt, heeft de Regering moeten bewegen om deze renten niet in de belasting te begrijpen, en zij heeft hiertoe te meer termen gevonden, uit overweging dat bij de wet op de successie het regt voor vreemde fondsen met 50 per cent wordt verhoogd, zoodat van deze effecten, telkens wanneer zij door overlijden uit den boedel van nederlandsche ingezetenen in andere handen overgaan, eene aanzienlijke verhooging van belasting op het kapitaal wordt geheven, waarvan de binnenlandsche fondsen zijn vrijgesteld."

Daarop wordt ontwikkeld waarom het billijk geacht is armbesturen en andere openbare instellingen van weldadigheid van deze beide belastingen vrij te stellen, en vervolgens gezegd:

„Als derde belastbaar middel van inkomst zijn de ambten en bedieningen beschouwd, welke uit 's Rijks of andere openbare kassen worden bezoldigd. Het is niet te ontkennen, dat, bij de veelal sobere belooning van vele ambtenaren, eene belasting van 5 per cent voor hen bezwarend kan worden geacht, en dat ook in de cathegorien boven de *f* 1000 velen gevonden worden, voor wie de korting of inhouding van 6 of meer ten honderd gevoelig zal zijn; maar men heeft gemeend dat, bij de invoering eener belasting op de voornaamste inkomsten der ingezetenen, de ambtenaren die uit 's Rijks of andere openbare kassen bezoldigd worden, in de eerste plaats tot het brengen van een offer op het altaar des Vaderlands konden en moesten geroepen worden, en het is uit dien hoofde dan ook dat, volgens art. 6 der wet, door dezelve bij opklimming zelfs tot het dubbel van hetgene van de twee andere klassen van contribuabelen gevorderd wordt, zal worden bijgedragen."

„De rente van hypotheken, de inkomsten uit aandeelen in naamlooze maatschappijen en particuliere negotiatien voortspruitende, en de winsten van handel, nijverheid en bedrijven, blijven onbelast, dewijl, naardien men de belasting vordert van de vaste goederen, eene dubbele vordering plaats zou hebben indien men die ook wilde laten voldoen van op die goederen gevestigde hypotheken; terwijl, voor zoover de dividenden op aandeelen in naamlooze maatschappijen betreft, als mede de winsten van handel, nijverheid en bedrijven, de Regering vermeend heeft dat, daar deze den grond voor de aanslagen in het patentregt opleveren, en handel en nijverheid bovendien reeds eenigzins worden belast door de personele belasting, en door de nu voorgedragene op de vaste goederen en renten, voor zoo ver de tot uitoefening van handel of bedrijven gebezigd wordende gebouwen betreft, alle termen aanwezig zijn om deze middelen van inkomsten, welke in het algemeen opbeuring en aanmoediging behoeven, niet met eene buitengewone belasting te bezwaren.

„De Regering vleit zich, ten slotte, dat het onderhavig voorstel de goedkeuring der Staten-Generaal zal mogen verwerven, en dragt mitsdien deze wet voor, met den wensch dat een meer gunstige toestand van 's Rijks finantiële omstandigheden gelegenheid moge aanbieden om deze belasting te kunnen ontberen, en met het stellig voornemen om hare voortduring niet langer te doen stand grijpen dan de behoefte van 's Rijks kas zulks onvermijdelijk zal maken. In allen gevalle meent zij dat de Staten-Generaal, de noodzakelijkheid der verhooging van de bestaande belastingen erkennende, hunne goedkeuring niet zullen weigeren aan een middel, hetwelk hoofdzakelijk de meervermogenden zal treffen.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn thans rondgedeeld de antwoorden der Regering op de bedenkingen, welke in de Afdeelingen vroeger gemaakt zijn tegen de voordragten van wet, uitmakende de staatsbegrooting voor de jaren 1844 en 1845. Deze begrooting wordt thans voorgesteld als volgt:

	1844.	1845.
I. Huis des Konings	*f* 1,250,000,	*f* 1,250,000.
II. Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings...	- 647,085,	- 642,285.
III. Buitenl. Zaken.....	- 548,960,	- 548,960.
IV. Justitie...............	- 2,358,568,22,	- 2,369,198,22.
V. Binnenl. Zaken.....	- 4,220,271,	- 4,121,006.
VI. Hervormde Kerk...	- 1,651,588,52½,	- 1,651,588,52½.
VII. R. K. Eeredienst	- 563,715,	- 563,415.
VIII. Marine...............	- 5,456,362,67,	- 5,456,362,67.
IX. Kolonien............	- 99,375,60,	- 98,374,40.
X. Nationale schuld..	-35,125,828,	-35,064,853.
XI. Finantien, departement...............	- 5,856,729,09½,	- 5,786,581,09½.
XII. Oorlog	-12,235,000,	-12,090,000.
	f 70,013,483,11,	*f* 69,642,623,91.

Buitendien wordt voor elk der beide jaren *f* 500,000 voor onvoorziene uitgaven aangevraagd. Deze begrooting levert, naar die van 1843 berekend, een minder cijfer op van *f* 1,103,358, 36 voor 1844 en van *f* 1,474,218, 47 voor 1845. Naar de voorstellen in december 1842 gedaan, bedraagt het minder cijfer, voor 1844, *f* 237,903, en voor 1845, *f* 514,827. Het valt echter op te merken, dat voor renten van de nationale schuld, in 1843, was toegestaan *f* 33,870,308; dat voor 1844 aangevraagd was *f* 34,032,163, en voor 1845, *f* 33,954,083, en dat thans voorgesteld wordt: voor 1844, *f* 35,125,828, en voor 1845, *f* 35,064,853, hetwelk, naar de begrooting voor 1843 gerekend, eene verhooging daarstelt van *f* 1,255,520 voor 1844, en van *f* 1,194,545 voor 1845, zoo dat eigenlijk de bezuiniging bedraagt *f* 2,358,878 voor 1844 en *f* 2,668,763 voor 1845.

Bij het hoofdstuk nationale schuld wordt gerekend op het in omloop blijven, gedurende 1844 en 1845, van al de uitgegeven schatkistbiljetten, als: een kapitaal van *f* 9,799,950 a 4 per cent; *f* 6,000,000 a 4½ per cent, en *f* 9,500,000 a 5 per cent.

In de antwoorden der Regering wordt, onderanderen, gezegd:

„Bij de Regering bestaat, even als bij de Kamer, de overtuiging, dat er evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven behoort te bestaan, en zij wenscht met haar dat men, om dit te bereiken, niet in die mate, als zulks thans plaats heeft, afhankelijk moge zijn van de meer wisselvallige bijdragen uit de Overzeesche Bezittingen van den Staat.

„Zij heeft dan ook niet opgehouden, al zoodanige bezuinigingen in te voeren, welke tot vermindering der staatsuitgaven konden leiden, en bij het opmaken der begrooting van 1844—1845 besparingen tot een bedrag van circa een millioen gulden voorgesteld, zonder daarom af te zien van het voorbereiden van meerdere bezuinigingen; maar destijds nog onbekend met het te kort van 1842, dacht zij, dat deze laatste nog voor uitstel vatbaar waren, in afwachting der finale regeling van de zaken van België.

„Intusschen heeft de Regering begrepen dat, na de bekrachtiging van het tractaat met België, en nadat

had het te kort over 1842 was bekend geworden, tot her invoeren van meerdere bezuinigingen moest worden overgegaan, en zij heeft, dienvolgens aan de Kamer kennis gegeven, dat op de begrooting van 1844 nog *f* 1,200,000, en op die van 1845 *f* 1,800,000 zou worden bezuinigd, ofschoon zij voor zichzelve de overtuiging heeft, dat door eene plotselinge, zoo aanzienlijke vermindering veler belangen op eene bedroevende wijze zullen worden benadeeld, en vele nuttige en hoogst wenschelijke werken zullen moeten worden nagelaten, hetwelk door eenen successiven voortgang op den weg, dien de Regering sedert 1840 heeft bewandeld, zou hebben kunnen vermeden zijn geworden.

„ Naar aanleiding van, en ter voldoening aan de opgemelde verklaring, zijn de vroeger ingediende begrootingswetten herzien, en worden, voor zoover dezelve eenige verandering hebben ondergaan, hiernevens gewijzigde ontwerpen aan de Kamer overgelegd, met bijvoeging van nader opgemaakte berekeningen en uitgewerkte toelichtende staten, mitgaders een staat van vergelijking, ten bewijze dat, ofschoon het totale cijfer der begrooting voor het jaar 1844 slechts *f* 237,903, 63 en van het jaar 1845 slechts *f* 514,826, 23 minder bedraagt dan de primitief voorgedragene, de vroeger opgegeven bezuinigingen niet alleen merkelijk in de verschillende uitgaven zijn gebragt, maar over het jaar 1844 ruim *f*. 300,000 meer zullen bedragen dan vroeger is opgegeven, wanneer men daarbij in aanmerking neemt dat sommige uitgaven hebben moeten worden verhoogd, ten gevolge van het verdrag van 5 november jl., en van de sedert de indiening der begrooting uitgevaardigde wetten of daargestelde algemeene verordeningen.

„ De Regering meent dan ook alsnu op de medewerking der Kamer tot vaststelling der gewijzigde begrooting te mogen rekenen, daarbij opmerkende dat eene vermindering van uitgaven, ad $f\ \frac{1}{1}\,\frac{531}{825}\,\frac{568}{596}\,\frac{63}{23}$, in vergelijking met de loopende begrooting, zoo aanzienlijk is, dat men het voorshands als onmogelijk meent te mogen beschouwen om meerdere besparingen in te voeren zonder den gang van het algemeen bestuur te belemmeren, de perceptie der belastingen aan fraudes en ontduiking prijs te geven en de militaire en physieke defensie des Lands in de waagschaal te stellen; houdende zij zich overtuigd dat de Kamer in deze hare beschouwing zal deelen, wanneer zij in overweging gelieft te nemen, dat de nu voorgedragen bezuinigingen zich niet over het geheele cijfer der begrooting kunnen uitstrekken, vermits het geheele eerste hoofdstuk, de bij de Grondwet bepaalde uitgaven voor de Staten-Generaal, de bij de wet vastgestelde jaarwedden van de Algemeene Rekenkamer, mitsgaders het hoofdstuk handelende over de nationale schuld, buiten het bereik der besparingen vallen, en deze alzoo slechts op een bedrag van minder dan de helft der begrooting hebben kunnen worden toegepast.

„ Overigens zal het al of niet mogelijke van het oogenblikkelijk invoeren van meerdere uitsparingen meer opzettelijk behandeld worden bij de beantwoording der aanmerkingen op elke bijzondere begrootingswet van ieder departement van algemeen bestuur."

§ 2. De aanmerkingen, gerigt tegen de aanvankelijk voorgestelde besparingen en tegen een verondersteld gebrek aan eenstemmigheid deswege bij de hoofden der ministeriële departementen, vervallen dan ook door den meerderen omvang, thans aan de bezuinigingen gegeven, en door de verklaring, afgelegd in het committé-generaal van den 20 mei jongstleden.

§ 3. De invloed, welken het met België gesloten tractaat van den 5 november des vorigen jaars op de begrooting der uitgaven en inkomsten zal hebben, is thans in de gewijzigde voorstellen en de daarbij gevoegde berekeningen aangewezen.

Eerst na de regeling van zaken met België kon, als gevolg daarvan, die met Luxemburg plaats grijpen; daarmede is thans aangevangen, doch de aard en omvang dezer vereevening zal ook eenige tijdsruimte vereischen, om tot een resultaat te leiden.

Ten aanzien van de domeinen, bij de wet van 25 mei 1816 aan prins *Frederik* der Nederlanden afgestaan en der betaalde som aan de Agnaten van het Huis van Nassau, heeft de Regering hare beschouwingen vroeger medegedeeld, en harerzijds bestaat voor alsnog geene aanleiding tot het doen van eenig bepaald voorstel te dien aanzien.

Deze punten schijnen buiten regtstreeksche betrekking tot de onderhavige begrooting te staan; daarop zal door die leden, welke desaangaande reserves gemaakt hebben, kunnen worden teruggekomen, bij gelegenheid van de regeling der uitgaven, in den staat B vermeld, welke eerst zal kunnen plaats hebben nadat de liquidatie met België, welke men alsnu spoedig kan te gemoet zien, geheel zal zijn afgeloopen, en waarna tot die regeling zoodra mogelijk zal worden overgegaan.

Het zal wel overtollig zijn te betoogen dat, vermits volgens de laatst ingediende staatsrekening een te kort of ongedekte achterstand, over de jaren 1840 en vroeger, van *f* 30,360,173, 27 bestaat, de creatie van *f* 18,000,000 5 per cent nationale schuld tot geen ander doeleinde heeft en zal kunnen worden aangewend, dan om het daardoor veroorzaakt gebrek aan gelden in 's Rijks kassen aan te vullen; zoo als dan ook daaromtrent volledige opheldering gegeven is, ter gelegenheid van de jongste overwegingen ter tijdelijke voorziening in de behoeften van de schatkist, terwijl in de eerst in te dienen staatsrekening de verantwoording daarvan zal blijken.

§ 4. De leden, welke bezwaar in de aangeboden begrooting hebben gevonden, omdat, naar hun beweren, niet alle staatsuitgaven daarop zijn gebragt, hebben zich noch juist noch volledig uitgedrukt, wanneer hun beweren, dat het bestaan van bijzondere kassen en administratien veel tot verduistering van den waren staat van 's Lands finantien heeft toegebragt, en dat daaraan voor een goed deel de tegenwoordige treurige gesteldheid van zaken zou zijn toe te schrijven, op de tegenwoordige Regering van toepassing zou moeten zijn.

Immers het is zeker, dat de uitkomst over de jaren 1841 en 1842 niet door het bestaan van bijzondere fondsen of administratien, maar alleen daarom treurig is, omdat de opbrengst der gewone belastingen, en hoofdzakelijk de bijdragen uit de koloniale middelen, om bekende oorzaken, beneden het daarvoor geraamd bedrag gebleven zijn.

Voor zoo veel het gebruik van eenige Rijks fondsen, tot bijzondere einden bestemd, nog niet bij de wet geregeld is, of deze fondsen niet in de gewijzigde begrooting zijn opgenomen, zullen tot zoodanige regeling speciale voorstellen worden gedaan.

Wat betreft de in deze paragraaf voorgedragen bedenking over de rente van de staatsschuld, welke met october van elk jaar verschijnt, en welke vele leden meenen dat slechts voor negen maanden op de begrooting voorkomt, wordt opgemerkt, dat op de begrooting van elk dienstjaar wordt gebragt de rente, die in den loop van het dienstjaar verschijnt en betaalbaar moet worden gesteld; dit heeft immer aldus plaats gehad, zonder dat zulks tot aanmerking heeft geleid; want de schuld is niet vorderbaar vóór den verschijndag. Elk dienstjaar wordt alzoo met de volle rente over twaalf maanden belast.

De gevolgtrekking, dat door deze handelwijze een volgend dienstjaar met een te kort zou aanvangen, schijnt onjuist, evenzeer als dat daardoor dienstvermenging zou plaats hebben. Het toegeven aan deze bedenking zou geen ander gevolg hebben dan dat de helft der fondsen, benoodigd voor de rentebetalingen met april van elk jaar, reeds met het einde van het voorafgaand jaar in 's Rijks kas zou moeten aanwezig zijn, en daar drie maanden lang zou moeten verblijven, en dat het halfjaar renten, verschijnende 1 april van ieder jaar, uit de begrootingen van twee dienstjaren zou moeten worden voldaan.

Met betrekking tot de opmerking, dat een gedeelte der pensioenen, over het laatste halfjaar, niet gedekt zou zijn, vermeent de Regering te mogen verwijzen naar hetgene deswege tot opheldering van de beantwoording der bedenkingen over de begrootingswetten van 1842—1843 is gezegd: zijnde de nota aan het slot van ieder hoofdstuk geplaatst, om daardoor tegemoet te komen aan het bij de Algemeene Rekenkamer gerezen bezwaar, welk collegie zich op grond van art. 27 harer instructie voor onbevoegd heeft verklaard, om een gedeelte der pensioenen over het tweede halfjaar van 1841 op de begrooting van 1842 te vereevenen, anders dan ten gevolge eener wettelijke bepaling, waaraan alzoo bij de berekeningen over 1844 en 1845 wordt voldaan.

Om inmiddels deze mindere regelmatigheid van lieverlede te doen ophouden, heeft de Regering reeds sedert eenen geruimen tijd maatregelen genomen, welke het vooruitzigt geven dat binnen weinige jaren het bezwaar ten eenenmale zal verdwijnen, door namelijk alle toegekend wordende pensioenen te doen inschrijven in het grootboek, waarvan de uitbetaling van januarij tot 31 december loopt.

De toelagen, welke sommige ambtenaren genieten, die vroeger in het genot van hoogere tractementen waren, boven de later voor hunne betrekking bepaalde normale belooning, zijn, op vroeger verlangen der Kamer, thans nevens de tractementen dier ambtenaren aangewezen, ten einde zoo doende van het gezamenlijk bedrag van een en ander te doen blijken. Deze zijn nogtans in de toelichtende staten specifiek vermeld en worden alzoo aan de kennisneming der Staten-Generaal niet onthouden.

Ondertusschen zijn die toelagen inderdaad van afloopenden aard, en het cijfer daarvan moet, in evenredigheid met het aftreden van de tegenwoordige titularissen, die in het genot daarvan zijn, van lieverlede verminderen.

Van nieuwe toekenning van toelagen boven vaste tractementen is der Regering niets bekend.

§ 5. Bij onderscheiden departementen is reeds aan het besluit van den 29 augustus 1842 gevolg gegeven, en zijn de pensioenen dien ten gevolge verminderd; bij dezulken, waar dit door menigvuldige werkzaamheden en het groot getal van gepensioneerden nog niet heeft kunnen plaats hebben, is dit werk reeds ver gevorderd, en het vermoedelijk gevolg daarvan, op de beraming der benoodigde pensioenen, voor het jaar 1844 en 1845 toegepast.

De toeneming van het geheel cijfer der pensioenen, welke desniettegenstaande plaats heeft en bevreemding heeft verwekt, heeft noodwendig moeten ontstaan door het opheffen der wachtgelden en het pensioneren van hen die ze genoten, voor zoover zij daarop aanspraak zijn bevonden te hebben, welke eerstgemelden op de loopende begrooting nog voor meer dan *f* 400,000 voorkomen en bij de thans in onderzoek zijnde begrooting geheel achterwege zijn gelaten.

Overigens dient niet uit het oog te worden verloren dat, bij elke vereenvoudiging in eenigen tak van beheer, gepaard met het ontslag van ambtenaren, wel is waar, het bedrag der pensioenen tijdelijk belast wordt, doch dat eene grootere besparing op tractementen, als anderzins, daar tegenover staat.

Het lot, aan een vroeger voorstel wegens eene wet op de pensioenen te beurt gevallen, heeft de Regering geenszins doen besluiten om van nadere pogingen deswege af te zien.

Daar echter de meeningen der leden zoo zeer onderling verschillen, dat de Regering vruchteloos gepoogd heeft eene meerderheid te kennen, zoo heeft zij gemeend, voor alsnog, en bij meer dringende aangelegenheden, geen nader voorstel van wet over de pensioenen te moeten doen, te minder, daar men zich niet kan herinneren, dat eenige toezegging daartoe door den Minister van Finantien zou zijn gedaan.

Aan den wensch der Kamer, dat ambtenaren die wachtgeld genieten bij voorkeur weder zullen geplaatst worden, kan alleen dan worden voldaan, wanneer zij de noodige geschiktheid voor vacerende betrekkingen hebben; missen zij die, dan wordt zulks door de zorg van het geregeld Staatsbestuur verboden, en de op pensioen-stelling van die personen noodzakelijk.

§ 6. Hetgene hier wordt verlangd, staat gelijk met het opmaken eener volledige staatsrekening, waaraan het ondoenlijk is voor alsnog te voldoen.

De rekening onder 1 januarij 1843, anders gezegd het verslag, bedoeld bij art. 126 der Grondwet, met welker vervaardiging men zich thans onledig houdt, en die in de Zitting van 1843—1844 zal worden aangeboden, zal voor zooveel de verantwoordiging der ontvangsten en uitgaven betreft, volgens een gewijzigd model, in overeenstemming met de voorschriften en bedoelingen der wet, houdende instructie voor de Algemeene Rekenkamer, worden ingerigt. Overigens is uit de aanmerkingen niet gebleken, in welk opzigt de overgelegde rekeningen over 1840 en 1841 den waren stand van zaken niet duidelijk zouden voorstellen, daar de oorzaken, waaraan het te kort over de jaren 1840 en vroeger is toe te schrijven, geheel afgescheiden van de dienstjaren 1841 en later, daarbij omstandig zijn uiteengezet (bladzijden 12 en 13 der laatst ingediende rekening), en voorts al de ontvangsten en uitgaven, zoowel die op ramingen en begrootingen zijn gegrond, als de zoodanige welke daarmede niet onmiddellijk in verband staan, naar behooren worden verantwoord.

Intusschen vleit men zich, dat de gemaakte bedenkingen zoo veel mogelijk zullen zijn opgelost, door de aan de Kamer, bij gelegenheid der overwegingen over het ontwerp van wet tot regeling van de openbare schuld, reeds medegedeelde nota tot toelichting der staatsrekening, onder 1 januarij 1842 opgemaakt, waartoe dan ook wordt verwezen.

Eene op zichzelve staande rekening over het dienstjaar 1841 zou over het geheel weinig licht verspreiden, daar deze toch met het algemeen overzigt van den toestand van 's Rijks schatkist, hetwelk alleen in de staatsrekening te vinden is, zou dienen te worden in verband gebragt.

§ 7. Tot oplossing en wederlegging der bedenkingen, welke tegen den vorm, waarin de verschillende hoofdstukken thans vervat zijn, zijn ontstaan, moge het volgende strekken:

De voorgestelde begrootingswetten zijn voor alle hoofdstukken stelsel- en gelijkmatig ingerigt.

Vroeger bestond in de wijze van zamenstelling veel verschil tusschen de onderscheiden departementen van algemeen bestuur, doch toen ook waren de berekeningen, die tot grondslag strekken, meer bepaaldelijk als inlichtingen te beschouwen, om aan te toonen voor welke waarschijnlijke behoeften het cijfer der begrooting de zamengetrokken som uitmaakt.

Door de wet van 5 october 1841 (Staatsblad n.° 40), bij welker 23ste artikel eene vereevening en verantwoording per artikel is bepaald, werd het noodig, het bedrag per artikel op eene wettige wijze vast te stellen; van daar het tegenwoordig voorstel, om de staten van berekening, het bedrag per artikel aanwijzende, in de wet op te nemen.

De specificatie van al de onderdeelen, in de afzonderlijke bijlage of toelichtende staten voorkomende, en tot veelvuldige bijzonderheden afdalende, kan en behoeft, om dezelfde reden, niet in de wet voor te komen, want het zijn niet deze onderdeelen, waarop volgens de wet van 5 october afzonderlijk moet verevend worden.

Eene meerdere uitbreiding aan de met de wet vast te stellen berekeningen te geven, zou noodwendig vele moeijelijkheden en stagnatie in de dienst veroorzaken, zoo als werkelijk ten opzigte van de loopende begrooting ondervonden is, om dat het onmogelijk is alle noodige uitgaven te specificeren, of te voorzien welke veranderingen in de uitgaven, voor sommige onderdeelen, in den loop van twee dienstjaren noodig kunnen worden.

De Regering heeft uit dien hoofde gemeend, bij de eerste, na de vaststelling der instructie voor de Algemeene Rekenkamer, voorgedragen begrootingswetten, de berekeningen alleen per artikel, om later achter de wet in het Staatsblad te worden geplaatst, te moeten voegen, ten einde aan het voorschrift van art. 23 dier instructie door de Algemeene Rekenkamer kunne worden voldaan, en zij heeft niet te min, om de Staten-Generaal met alle verdere details der afzonderlijke artikelen bekend te maken, daarnevens toelichtende staten gevoegd, in welke al die opgaven begrepen zijn, welke in de berekeningen der thans loopende begrootingen zijn opgenomen, zoodat, volgens den thans door de Regering ingeslagen weg, zoo zij meent, juist en volkomen zal worden voldaan aan het vereischte, dat de Staten-Generaal de uitgaven per artikel met de ramingen per artikel zullen kunnen vergelijken. Wel verre dus van in strijd te zijn met de letter en den geest der wet van 5 october 1841, is de nu aangeboden begrooting daarmede overeenkomende, en geschikt om eene goede en volledige controle op 's Lands uitgaven te bevorderen.

§ 8. Door de voorgestelde inrigting der begrootingswetten wordt geenszins te kort gedaan aan de bevoegdheid tot overschrijving van het eene artikel naar het andere van hetzelfde hoofdstuk; het is onnoodig om ten aanzien dier grondwettige en wettige bevoegdheid eenige reserve te maken.

De verwezenlijking van het denkbeeld, om nevens de geldkolom van de geraamde benoodigdheden te voegen eene andere geldkolom, aanwijzende hoeveel volgens het laatst afgesloten dienstjaar voor gelijksoortig onderwerp werkelijk besteed is, zou tot onduidelijkheid en tot verkeerde gevolgtrekkingen aanleiding geven, vooral uit aanmerking van den afstand tusschen het in vergelijking te brengen verloopen en de toekomstige dienstjaren, in verband met de verschillende inrigting der begrootingen over die dienstjaren.

De Regering heeft het drukken der toelichtende staten niet noodig geoordeeld, omdat, zoo als reeds is gezegd, deze enkel tot inlichting strekken en van die uitgewerkte staten voor elke Afdeeling der Kamer een afschrift geleverd is.

Ook doet zich thans daartegen eene andere bedenking op, namelijk dat in deze staten reeds zijn aangewezen de veranderingen en verminderingen welke de Regering zich voorstelt in sommige takken van administratie in te voeren, en dat men het ongeraden acht de daarbij betrokken ambtenaren en belanghebbenden, door het geven van publiciteit aan deze bijzonderheden, kennis te doen dragen, voor dat zij daarvan op eene officiële wijze van wege het departement waaronder zij ressorteren kennis kunnen bekomen, vermits daardoor aan velen noodeloos ongerustheid zou worden gegeven en ontijdige reclamatien zouden geboren worden.

§ 9. Daar, volgens het voorstel der Regering, de berekenings-staten een deel der begrootingswetten zullen uitmaken, en met de wet in het Staatsblad zullen worden geïnsereerd, schijnt daarmede niet vereenigbaar het in deze paragraaf aangegeven denkbeeld, dat die staten zouden onderteekend worden door het hoofd van het departement, onder wiens verantwoordelijkheid de sommen bij zoodanig hoofdstuk toe te staan zullen worden uitgegeven.

Alsnu overgaande tot de beantwoording van de aanmerkingen en vragen, op de bijzonderheden van elk hoofdstuk gevallen, meent de Regering vooraf te moeten opmerken, dat onder die aanmerkingen en vragen eenige punten voorkomen welke noch tot de begrooting betrek-

king hebben noch tot het gebied der Staten-Generaal, als een deel der wetgevende magt, behooren.

De Regering kan dus het voordragen van zoodanige punten enkel aanmerken als een blijk van de belangstelling der leden van de Kamer in al hetgene 's Lands belangen en aangelegenheden betreft.

— Het heeft Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, behaagd, de opdragt aan te nemen eener *hymne* voor koor en orchest, gecomponeerd door den heer *S. L. W. van der Elst*, organist te Apeldoorn, vroeger leerling der koninklijke muzijkschool te 's Gravenhage, welke daarvoor met een aanzienlijk geschenk is vereerd.

's GRAVENHAGE den 15 augustus.

Volgens berigten waarop wij vermeenen te kunnen staat maken, zou bij de Hooge Regering besloten zijn de in ons Land bestaande fransche, of beter gezegd walsche kerkelijke gemeenten, grootendeels af te schaffen. Hiervan zouden uitgezonderd zijn de gemeenten in de drie akademiesteden gevestigd, benevens die in de steden Amsterdam, 's Gravenhage en Rotterdam. De officiële kennisgeving moet, volgens diezelfde berigten, bij gelegenheid der jongste vergadering van afgevaardigden der walsche kerkbesturen te Dordrecht ontvangen zijn.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Voorzitter kennis gegeven, dat in het gewijzigd ontwerp van wet, houdende transitoire bepalingen nopens het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, weder eene verandering gebragt is, daarin bestaande, dat art. 5 alsnu zal luiden als volgt: „ Het 4de en 5de hoofdstuk van het bij reglement van openbaar bestuur, van 30 november 1830 (Staatsblad n.° 49), vastgesteld tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, blijven hunne wettelijke verbindende kracht behouden tot 1 januarij 1844."

De beraadslagingen over het ontwerp geopend zijnde, heeft de heer *Modderman* de meening te kennen gegeven, dat art. 5 als nog eene verandering behoort te ondergaan, daar het eerste hoofdstuk van het tarief, waarin punten, die tot de advocaten en procureurs betrekking hebben, vastgesteld zijn, is komen te vervallen, en deze, thans strijdig met de bedoeling van den wetgever, afgeschaft zouden blijven. Hij is van oordeel dat het eerste hoofdstuk, voor zoo veel betreft de advocaten en procureurs, voorloopig van kracht behoort te blijven.

De heer *van Rechteren* stelt voor de beraadslagingen over het ontwerp op dit oogenblik uit te stellen. Staande de Vergadering wordt een gewijzigd ontwerp aan de leden rondgedeeld en bereids eene verandering daarin aangekondigd. Eene overhaaste behandeling daarvan zou in strijd zijn met de bedoeling en den geest van het reglement van orde der Kamer.

De heer *van Goltstein* ziet het bezwaar van den eersten redenaar wel in, maar beschouwt het niet van dat overwigtig belang, om daarvoor het ontwerp af te stemmen. De algemeene beginselen zullen geacht moeten worden van kracht te blijven. Er bestaat, zijn inziens, ook geene noodzakelijkheid om de beraadslagingen uit te stellen. Door een eenvoudig inzien der veranderingen in de voordragt, blijkt het spoedig waarin die bestaan. Met genoegen heeft hij in de laatste dagen opgemerkt, dat men den langzamen tred, die bij het reglement is aangewezen, verlaat. Het zou anders ook wel onmogelijk zijn de menigvuldige wetten te behandelen, die op dit oogenblik in behandeling zijn, of waaraan behoefte bestaat. Wat er in de laatste tijden is voorgevallen, zegt de redenaar, moet tot eene wijziging en verbetering van het reglement van orde der Kamer leiden. Het stelsel van amendementen, om namelijk gedurende de beraadslagingen wijzigingen in de voordagten van wet te brengen, schijnt zoo wel bij de Kamer als bij de Regering meerder ingang te vinden.

Ware dit reeds bij het reglement vergund geweest, de ontwerpen die gisteren verworpen zijn zouden welligt tot stand zijn gekomen. Zoowel als de Regering het regt heeft om veranderingen in de voordragten te maken, bestaat het ook bij de Kamer. Het initiatief, om ontwerpen voor te stellen, is zoowel een regt van de Regering als van de Kamer. Door den drang der omstandigheden voortgestuwd, zal men er toe moeten komen, veranderingen in het reglement te brengen. Daardoor zal men ook tot den waren constitutionelen stand van zaken allengs komen. Dit is nog laatstelijk bij de overwegingen over sommige finantiële wetten gebleken. De Ministers hebben de verantwoordelijkheid van den voorgestelden conversie-maatregel gezamenlijk op zich moeten nemen. De verdediging is gezamenlijk van hen uitgegaan. Als van zelven hebben zij alzoo een ministerraad uitgemaakt. Diezelfde drang van omstandigheden, die daartoe geleid heeft, zal tot den waren constitutionelen stand van zaken hier te Lande brengen. Hij acht het niet ondoeltreffend, bij deze gelegenheid, daadzaken en gebeurtenissen te herinneren, die, naar hij hoopt, niet te vergeefs hebben plaats gehad.

De heeren *van Panhuys* en *Star Busmann* ondersteunen de bedenking van den heer *Modderman* en dringen, zoo mede de heer *Bruce*, er op aan, dat de gewijzigde voordragt weder in de Afdeelingen worde onderzocht.

De heer *Luzac* dringt almede, op grond van art. 108 der Grondwet, in dit geval op een uitstel der zaak aan. Hij is echter volstrekt geen bewonderaar van deze en andere bepalingen der Grondwet, en gelooft niet dat de zaken daarmede goed en spoedig kunnen gaan. Hij ondersteunt te dien opzigte het gevoelen van den heer *van Goltstein* en vermeent, dat de ondervinding de Kamer spoedig rijp zal doen worden en haar de noodzakelijkheid doen inzien, om veranderingen in het nieuwe reglement te maken.

De Voorzitter brengt in omvraag de questie, of het ontwerp op nieuw aan de Afdeelingen zal worden verzonden. Met eene meerderheid van 39 tegen 5 stemmen wordt daartoe besloten.

Tegen hebben gestemd de heeren *Luyben*, *Druyvesteyn*, *van Bleyswijk*, *van Goltstein* en *van Heeckeren*.

De Afdeelingen zullen zich onverwijld met het ontwerp bezig houden. Daarna zal de Centrale Afdeeling vergaderen. Inmiddels wordt de zitting tot 3 ure geschorst.

Ten drie ure de vergadering voortgezet zijnde, wordt door den Voorzitter kennis gegeven, dat hij door Z. M. gemagtigd is, om de gevorderde grondwettige eeden af te nemen van den heer mr. *A. Telting*, nieuw benoemd lid der Kamer voor de provincie Vriesland. — Na het afleggen der eeden neemt de heer *Telting* zitting.

De Centrale Afdeeling doet verslag op het gewijzigd ontwerp van wet, houdende transitoire bepalingen nopens het tarief. Ten gevolge van eene met Zijne Exc. den Minister van Justitie gehouden conferentie, is art. 5 der voordragt weder veranderd als volgt: „ Art. 5. Het bij reglement van openbaar bestuur van den 30 november 1839 (Staatsblad n.° 49) vastgesteld tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken blijft, voor zoover de advocaten en procureurs betreft, eene wettelijke verbindende kracht behouden tot 1 januarij 1844."

De beraadslagingen over dat ontwerp thans geopend verklaard zijnde, heeft Zijne Exc. de Minister van Justitie de gemaakte verandering toegelicht, en onder anderen opgemerkt, dat het der Regering altijd aangenaam is, wanneer dit zonder opoffering van beginselen kan geschieden, de wenschen der Vergadering te kunnen bevredigen.

In omvraag gebragt, is het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna wordt de Vergadering gescheiden tot overmorgen, vrijdag, ten 11 ure, ten einde te beraadslagen over de voordragt van wet betrekkelijk de scheepssoldijen (welke beraadslagingen alzoo één dag zijn vervroegd).

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen den 25 dezer maand.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 13 dezer is aan *J. L. Hallungius*, uit hoofde van verandering van woonplaats, eervol ontslag verleend als majoor-commandant der dienstdoende schutterij te Oosterhout.

Bij hetzelfde besluit heeft Zijne Majesteit aan *J. J. van den Ouwelant*, ter zake van zijnen reeds gevorderden ouderdom, eervol ontslag verleend als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Oosterhout, en zulks onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen langdurige diensten, en onder toekenning van den rang van majoor, met vergunning om de uniform en onderscheidingsteekenen, aan laatstgemelden rang verbonden, voortdurend te mogen dragen.

Zijne Majesteit heeft tevens benoemd, tot majoor-commandant der dienstdoende schutterij te Oosterhout, *C. H. W. J.* baron *van Oldeneel tot Oldenzeel*, thans kapitein bij dezelfde schutterij.

ROTTERDAM den 16 augustus.

Gisteren arriveerde alhier aan *Hendriksen's New-Bath Hotel*, van Frankfort aan den Main, vorst *Wittgenstein*, de Prinses van Thurn en Taxis en de baron *van Doernberg* met gevolg, derzelver reis naar 's Gravenhage en Scheveningen voortzettende.

— Volgens de Fransche dagbladen en brieven heeft de Junta van Barcelona zich den 10 dezer aan de Regering te Madrid onderworpen, en er zich, in overeenkomst met het ministerie *Lopez*, toe bepaald eene raadgevende Junta te wezen. Ook te Valencia keurde men de daden van dat Ministerie goed, maar de houding der Centrale Junta van Gallicië boezemde het Bestuur nog groote bezorgdheid in. De bespoediging der meerderjarig verklaring van koningin *Isabella II* wordt te Madrid onder anderen aan de vrees voor de pogingen der vrienden van den infant *Francesco de Paule* toegeschreven, die alles in het werk hadden willen stellen om dezen tot het regentschap te doen verheffen. Ofschoon sommigen te Parijs verzekeren dat een diplomatiek agent van daar naar Spanje gezonden is, om de aanstaande verkiezingen gade te slaan, en na de vereeniging der Còrtès op de leden dier Vergadering te verkrijgen dat zij den Hertog van Aumale als gemaal der Koningin de voorkeur geven, gelooft men in het algemeen niet dat het Fransche Hof, voor zoodanige verbindtenis, zich aan de kansen van een europeschen oorlog zou willen wagen. — Binnenlandsch fransch nieuws is er niet; de koninklijke ordonnantie van 11 dezer, waarbij de gemeenteraad van Mans ontbonden wordt, bleef nog altijd het onderwerp van zeer uiteenloopende oordeelvellingen uitmaken.

Den 14 dezer waren ter Beurs van Parijs de 5 per cents geconsolideerden 122 fr. 70 centimes a contant en 122 francs 80 centimes tegen ultimo; de 3 per cents 81 fr. 20 centimes a contant en 81 francs 30 centimes tegen ultimo; Napels 107 fr.; Spanje werkelijke schuld 28 en 1 achtste.

— Volgens bijzondere berigten uit Straasburg van den 10 dezer, is aldaar, voor bijzondere rekening, en onder medewerking van den Nederlandschen Consul te dier plaatse, eene stoomsleepdienst op den Rijn, tusschen gemelde stad en Mannheim, opgerigt, en zou den volgenden dag eene eerste proeve daarmede worden genomen. Men meent zich te mogen vleijen, dat deze onderneming ook voor den nederlandschen handel gunstige uitkomsten zal opleveren.

— Bij het hevig onweder van laatstleden donderdag heeft de bliksem ook den kerktoren en de kerk te 's Gravezande getroffen, waardoor in deze laatste veel schade is aangerigt, welke op omtrent duizend gulden begroot wordt.

— Men verneemt uit Delft hoe, nadat de verkoop en slooping van den ouden kerktoren aldaar, bij gebreke van een voldoend bod, geen voortgang gehad heeft, verscheiden verzoekschriften, onderanderen een door honderd en zeven ingezetenen geteekend, aan Z. M. zijn ingediend, ten einde dit gedenkteeken der oudheid, zoo mogelijk, niet worde geamoveerd. Verscheiden delftsche werkbazen hebben dit laatste verzoekschrift van eene verklaring doen vergezeld gaan, in welke beweerd wordt dat de toren zich nog in een hechten staat bevindt, en de afbreking mitsdien niet gebiedend wordt gevorderd. Het verzoekschrift is op nieuw, ter fine van rapport, in handen der stedelijke Regering gesteld geworden.

— In den nacht van den 9 op 10 dezer is te Raalte, in Overijssel, een felle brand ontstaan, waardoor de oliemolen van den heer *W. H. ten Hove*, met de woning van den meesterknecht, benevens drie schuurtjes, behoorende tot het huis van *J. van Rijssen*, geheel in de asch werden gelegd.

— Blijkens berigten van de Kaap de Goede Hoop tot den 16 mei, zou de advocaat *Cloete*, die tot commissaris voor Natal benoemd is, twee dagen later, met de engelsche corvet *Cleopatra*, derwaarts vertrekken. Deze benoeming, en de goedkeuring der Engelsche Ministers van het laatst gehouden kalm en verschoonend gedrag jegens de Uitgewekenen, vooral de herroeping van het vroeger bevel, waarbij de personen van *J. Prinsloo*, *J. J. Burger*, *M. van Breda* en *S. van Breda* vogelvrij waren verklaard, gaf algemeen genoegen in de Kolonie.

Den 14 dezer, des namiddags, arriveerden te Helvoetsluis *Ouse*, J. Banks, van Newhaven; *Agnes*, R. Greenfield, van Grangemouth, en *Daniel Marius*, W. J. de Boer Brouwer, van Nerva, en zeilde *Mary*, T. Jones, naar Londen. Den 15den, des morgens, arriveerden *Alkmaar*, I. Heath, van Londen, en *Haabets Anker*, C. Christensen, van Sandefiord, en zeilden *Wilmina*, L. N. Baas, en *Alida Giezen*, G. G. Boon, naar Stettin; *Undine*, D. F. Vanselow, *der Pfeil*, A. Thilo, *Preciosa*, C. F. Schmidt, en *Verein*, C. E. F. Karstädt, naar de Oost Zee; de wind O. Z. O.

Den 14 dezer, des namiddags, arriveerden in de Maas *Batavier*, D. Dunlop, van Londen, en *Anthonia Francina*, B. H. Gust, van Pillau; de wind Z. O.

Den 15 dezer, des morgens, zeilde van Maassluis *Pulteney*, S. Davison, naar Leith; de wind N. O.

Den 15 dezer, des namiddags, arriveerden te Helvoetsluis *Floridian*, W. Pratt, van Alexandria; *Amelia*, W. Elliot, van Hull, en *Eduard der Glückliche*, J. H. Ahrens, v. Riga. De schoener *Ceres*, kapitein J. B. de Boer, van Havanna, is van de quaranteine ontslagen; de wind Z. O.

Den 15 dezer, des namiddags, arriveerden in de Maas *Vrouw Martha*, J. T. de Jonge, van Pillau; *Caroline*, F. H. Bonjer, en *Harmonie*, F. H. Lucht, van Lubeck, en stoomde in zee *Batavier*, D. Dunlop, naar Londen; den 16den, des morgens, *Prinses van Oranje*, H. C. Kool, naar Duinkerken, en zeilde *Anna Margaretha*, J. Bradhäring, naar de Oost Zee; de wind O. Z. O.

Den 16 dezer, des morgens, zeilde van Maassluis *Iduna*, J. Abrahams, naar ......; de wind Z. O.

Schipper J. Cordia, voerende de helvoetsluissche loodsboot n.° 9, rapporteert, den 11 dezer bij de Singels gepraaid te hebben Zr. Ms. transportschip MERWEDE, luitenant W. Steffens, uit Helvoetsluis naar Curaçao.

Den 15 dezer is te Brouwershaven binnengekomen *Fädrenes Minde*, J. Bull, van Drammen naar Dordrecht.

In Texel zijn binnengekomen A. P. Struik van Riga, O. Gass van Dantzig, C. M. Ulstrup v. Arendal, C. Christophersen, H. Eckersberg, J. O. Lyngaas en O. J. C. Winther v. Drammen; uitgezeild T. J. Kamp en J. C. Atkes naar Suriname, C. Rye naar Corfu, J. Canham naar Londen, J. Robinson naar Newcastle, L. Göde naar Archangel en O. J. S. Eyde naar Drammen.

In het Vlie zijn binnengekomen J. Wibom v. Pitea, T. P. Teensma van St. Petersburg, W. D. Kleininga en S. J. Dekker van Memel, P. G. Brouwer, J. G. Vos en E. H. Bekkering van Koningsbergen, P. W. de Vries van Dantzig, G. W. Bakker, G. J. Bossinga en H. S. Dethmers v. Stettin, J. D. Mellema v. Wismar, H. H. Naatje, J. K. Brouwer en H. D. de Groot van Christiaansand; J. Gjersöe van Drammen en C. Köster van Hamburg; uitgezeild J. A. Keun naar Newcastle, W. E. Boswijk en J. Helmers naar Stettin, R. H. Nagel n. Tromsoe, A. Albrethsen n. Tvedestrand, H. G. Pott n. Noorwegen en H. R. Stutvoet naar Hamburg.

Te Terschelling zijn binnengekomen J. O. Jacobs van Riga, H. B. Cappen, E. J. Visser en H. R. Veling v. Dantzig en R. F. Taay van Fahrsund.

Te Vlissingen zijn ter reede gekomen T. Jackson van Londen, K. J. van Wijk, H. L. Freerichs, B. Bringmann, J. A. Bette en P. Rehberg v. Riga, J. P. Forslund v. Wyburg, H. Topp v. Nyborg, R. C. Dreyer van Koningsbergen, R. L. Freerichs en P. R. Brandt van Dantzig en P. A. Huisman van Bremen, allen naar Antwerpen, en C. P. Falkenburg v. Riga, G. H. Drewes v. Jever en C. E. Eckell van Drammen, allen naar Gent bestemd; uitgestoomd J. Fife naar Londen, en uitgezeild P. Little naar Boston, J. G. Bruss n. Rostock, H. H. Niemann en J. F. Andreis n. de Oost Zee, allen v. Antwerpen.

Te New-York zijn aangekomen J. Edwards van Amsterdam, J. H. Simons van Antwerpen en W. Jordan v. Rotterdam; te Triest A. Viscovich van Amsterdam; te Marseille J. G. Engelsman v. Genua; te Havre H. J. Schreuder van Dantzig, P. Croix en P. Krignard van Antwerpen; te Duinkerken C. Sueur van Rotterdam; te Falmouth T. May van Antwerpen n. Belfast; te Deal B. S. Bohn v. Antwerpen naar Londen; te Hamburg J. M. de Vries en J. Geltes v. Amsterdam; te Bremerhaven J. K. de Jong van Rotterdam; te Pillau E. H. Drent v. Altona en R. R. Legger jr. v. Antwerpen; te Drammen E. Knudsen en L. F. Holst v. Amsterdam, C. Gjessing, C. N. Fegth en J. Müller van Purmerend; te Hiving Havn L. Ellefsen van Riisöer, om eene lading hout naar Holland in te nemen; te Rendsburg H. B. van der Werff van Amsterdam n. Flensburg, en te Kopenhagen A. Hazewinkel van Amsterdam.

Volgens brieven van Buenos-Ayres van den 13 junij, was men aldaar aan het lossen der lading van de in den laatsten storm veel geleden hebbende belgische brik *Marco Paolo*, kapitein C. F. Timm, en waren reeds 3000 huiden beschadigd aan land gebragt. Zij zou onderzocht, en hersteld of afgekeurd worden.

, De Minister van Staat, Gouverneur van de provincie Zuid-Holland, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, ten gevolge van door de Militaire Genie te verrigten herstellingen aan de brug voor de Briellerpoort te Hellevoetsluis, de gewone communicatie door die poort van den grooten weg n.° 1, of maritimen weg van Leer naar Duinkerken, gedurende eenen tijd van zes weken voor rijtuigen en voetgangers zal gestremd blijven, en wel van den 15 Augustus tot den 1 October 1843.

Gedurende dien tijd zal echter de gemeenschap op twee verschillende wijzen kunnen geschieden, te weten:

1.° Door, van Brielle komende, den straatweg te volgen tot aan den Oostdijk; vervolgens langs opgemelden dijk en dien van het Kanaal, en verder over het glacis voor het front 8—1, tot aan de Oostbarriere.

2.° Door den straatweg van Brielle te volgen tot tegen de op te breken brug, en van daar door den bedekten weg over het glacis, tot aan den vroeger gezegden Kanaaldijk en als voren tot de Oostbarriere.

's Gravenhage den 7 Augustus 1843.

De Minister van Staat, Gouverneur voornoemd.
En bij deszelfs afwezen,
L. R. GEVAERTS, *Lid van de Gedeputeerde Staten.*

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Rotterdam brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat door Zijne Exc. den Heer Minister van Staat, Gouverneur der provincie Zuid-Holland, op den 9 dezer maand, is executoir verklaard een Kohier, wegens de Belasting op de Patenten, voor het dienstjaar 1843—1844, bevattende de wijken A en B, voor zoover die behooren tot de eerste Afdeeling dezer Stad; dat hetzelve bereids is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en van heden af de termijn van drie maanden ingaat, binnen welken de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 16 Augustus 1843.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
M. C. BICHON VAN IJSSELMONDE.
Ter ordonnantie van dezelven,
STORM VAN 'SGRAVESANDE.

WISSELKOERS te *Rotterdam* den 15 Augustus:
Londen 2 maanden *f* 12, 12½, kort *f* 12, 17½.

SCHIEDAM den 16 Augustus:

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, *f* 17, 25 } zonder de belasting.
Amst. Proef het Ned. „ „ „ - 18, 50 }

PRIJZEN der EFFECTEN, *te Amsterdam*, *WOENSDAG den 16 Augustus:*

						gebleven.
Nederlanden, Werkel. Schuld	a 2½	pCt.	53¼	a	53⅜	53 5/16 a 53⅜
dito dito	5	—	100½	-	100 9/16	100 9/16
Amortisatie Syndicaat. . .	4½	—	93¾	-		
dito dito	3½	—	78	-		
Aand. Handel-Maatschappij	4½	—	134¾	-	134½	134½
Obligatien dito	4½	—	102¼	-		
Oostindische Leening 1837	5	—	99½	-	99⅝	99⅝
Aand. Arnhemsche Spoorw.	4½	—		-		
dito Haarlem dito	. . . .			-		
dito Rotterdam dito	. . . .			-		
dito Haarlemmer Meer. .	5	pCt.		-		
Frankrijk, Inschrijving . . .	3	—		-		
Rusland, bij *Hope en Co.* . .	5	—	107½	-		
dito anno 1828—1829 . . .	5	—	106⅛	-		
Inschrijv. op het Grootboek	6	—		-		
dito Certificaten	6	—				
dito te Londen genegotieerd	5	—		-		
Cert. dito Hamburg Admin.	5	—		-		
Negotiatie 1831—1833 . .	5	—	98⅞	-	99	
dito 1840	4	—	89¾	-	89 13/16	89 13/16
dito bij *Stieglitz*, .	4	—	89 9/16	-		
Pruissen, Negotiatie 1830 . .	4	—		-		
Aandeelen 1832	. . . *f*			-		
Spanje, bij *Ardoin* 1835 . .	5	pCt.	18 5/16	-	18 7/16	18 7/16
dito Onbepaald	5	—	16⅓	-	16⅜	
dito Coupons	. . . .			-		
Nieuwe	3	pCt.	26¼	-	26⅜	26½
Deferred	. . . .			-		
Passive	. . . .			-		
Uitgestelde Schuld	. . . .			-		
Portugal, te Londen	2½	pCt.	42½	-	42¾	42⅝
Oostenrijk, Weenerbank . . .	5	—		-		
dito	4	—		-		
Metalliek	5	—	109½	-		
dito	2½	—		-		
Aand. *f* 500 bij *Rothschild*	. . . .			-		
dito - 250 dito 1839 . .	. . . .			-		
Napels, Certificaten	5	pCt.		-		
dito Napelsche Administratie	5	—		-		
dito te Londen	5	—		-		
Denemarken, Neg. te Londen	3	—		-		
Polen, Aandeelen 1835, . . .	. . . *f*			-		
dito, Loten *f* 500	. . . „			-		
Griekenl., te Londen, £ 500,	5	pCt.		-		
Philadelphia, bij *Hope en Co.*	5	—		-		
idem bij *Rothschild*	6	—		-		
Bank.	. . . .		5¼	-		
Brazilië, te Londen	5	pCt.	77¼	-	77½	77½
Columbia, te Londen £ 100	6	—		-		
Mexico, te Londen	5	—	33½	-	33⅞	33¾
Peru, te Londen	6	—	11	-	11 3/16	11 3/16

Den 15 Augustus waren te Antwerpen de 5 pcts. *Ardoins* 18¼.

Rotterdam 17 *Augustus* 1843. Voor de menigvuldige blijken van deelneming, ons bij het sterven onzes geliefden Zoons betoond, betuigen wij onzen hartelijksten dank.

C. OPZOOMER.
G. OPZOOMER,
VOGEL.

Gevoelig voor de bewijzen van deelneming, mij bij het verlies van mijnen geliefden Echtgenoot betoond, betuig ik, ook uit naam van mijne wederzijdsche Familie, aan allen den opregtsten dank.

Rotterdam
den 16 *Augustus* 1843. T. RITMEESTER, Wed. A. P. VERSTEEVEN.

Getrouwd

Mr. H. H. TELS, van *Rotterdam*, met

Tiel
den 16 *Augustus* 1843. JOHANNA HYMANS.

Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, M. E. TEN BOSCH, beviel heden van een ZOON.

Rockanje
den 13 *Augustus* 1843. N. A. VAN CHARANTE, *Predikant.*

Eenige kennisgeving.

Mijne Echtgenoot, AGATHA PETRONELLA HARTSEN, is heden van eenen ZOON bevallen.

Rotterdam
den 14 *Augustus* 1843. JAN VAN DER HOOP, *Jac. Zn.*

Mijne geliefde Echtgenoot, JACOBA JOHANNA MOLWITZ, beviel heden voorspoedig van een ZOON.

Rotterdam
den 16 *Augustus* 1843. G. M. VAN MARLE.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER ARENDINA WOLTERS, geliefde Echtgenoot van

Driebergen
den 14 *Augustus* 1843. A. J. GOUDRIAAN.

Heden overleed alhier, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van circa achttien jaren, PIETER CORNELIS JULIANUS VAN DER ELST, teedergeliefde Zoon van

Dordrecht
den 10 *Augustus* 1843. J. VAN DER ELST. G. VAN DER ELST, CORNELISSE.

Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn waarde Echtgenoot, de Heer HENRICUS JACOBUS LOOMAN, in den ouderdom van 58 jaren.

Rotterdam
den 9 *Augustus* 1843. J. M. C. ZEEGERS, Wed. H. J. LOOMAN.

Heden overleed ons veel geliefd jongste Kindje, ANNA JOANNA, slechts negen maanden oud.

Kralingen
den 12 *Augustus* 1843. T. T. GLEICHMAN. S. A. P. GLEICHMAN, geb. HAVELAAR.

Tot ons innig leedwezen overleed heden plotseling, aan eene beroerte, onze waarde Broeder en Aanbehuwdbroeder, de Heer PETRUS HENDRIKUS QUIRIJNEN, in den ouderdom van 48 jaren.

D. H. QUIRIJNEN.
P. VAN LOON.
A. F. QUIRIJNEN.
Rotterdam E. QUIRIJNEN.
den 9 *Augustus* 1843. J. C. SCHAUF.
A. QUIRIJNEN.
M. CLAASSENS.

Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het onverwacht overlijden van mijn geliefden Echtgenoot, den Heer JACOBUS ANDREAS VAN RAVESWAY, in den ouderdom van ruim 60 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 35 jaren.

Alkmaar G. MOLENBERG,
den 13 *Augustus* 1843. Wed. J. A. VAN RAVESWAY.

Eenige kennisgeving. — Verzoeke van brieven van rouwbeklag verschoond te mogen blijven.

Op den 8sten dezer maand overleed te *Maastricht*, tot mijne innigste droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, P. VONDERMANS DE BOOM, in den ouderdom van drie en dertig jaren, mij nalatende twee Kindertjes.

Rotterdam J. P. BERNET,
den 15 *Augustus* 1843. Wed. P. VONDERMANS DE BOOM.

De Affaire in *Wijnen* en *Gedistilleerde Wateren*, benevens alles wat tot dat Vak behoort, wordt op den ouden voet gecontinueerd, bevelende bovengenoemde Weduwe zich in de goede gunst harer Stadgenooten.

Heden ontsliep ons eenig Dochtertje, CORNELIA JOHANNA, in den ouderdom van vier maanden.

F. BLOK, *M. Zn.*
IJsselmonde A. BLOK,
den 15 *Augustus* 1843. geb. V. D. SLUIS VERMAAS.

Heden volgde, in den ouderdom van zeventien maanden, ons Dochtertje ELISABETH hare Tweelingzuster, tot bittere droefheid van

Rotterdam F. DEKKER.
den 14 *Augustus* 1824. J. C. DEKKER, BOUWMEESTER.

*** ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

De Koninklijke Nederduitsche Tooneelisten van Zuid-Holland, onder directie van *Hoedt en Bingley*, zullen de eer hebben te geven op Donderdag den 17 Augustus 1843 eene derde Voorstelling van: ARLEQUIN OP DE ROTTERDAMSCHE KERMIS, of *de Tooverbel, Arlequin, de Heks en de Liefde*, Ballet-Arlequinade in twee bedrijven, vervaardigd en op nieuw geregeld door *J. W. Hammecher*, versierd met nieuwe, in deze Stad vervaardigde Decoratien, waaronder uitmunt *eene Voorstelling van de Kermis op het Plein bij de Delftschepoort, het gezigtspunt genomen van af de Langebrug bij de Rotte*, Vlieg- en Tooverwerken en verderen Toestel, de Ouverture gecomponeerd en de verdere Muzijk geregeld door den Heer *Dessauer*, Orchestmeester aan dezen Schouwburg. Voorafgegaan door eene tweede Voorstelling van: TWEE KLAPPEN, Blijspel met Zang (Vaudeville), in twee bedrijven, naar het fransch van *Dumanoir* en *D'ennery*, door *J. Laurillard*.

En op Vrijdag den 18 Augustus, eene vierde Voorstelling van: ARLEQUIN OP DE ROTTERDAMSCHE KERMIS. Voorafgegaan door: DE PEETTANTE, of *het Huwelijk tegen wil en dank*, Blijspel met Zang (Vaudeville), naar het fransch, door *van Enst Koning*.

*** STOOMPAKETVAART TUSSCHEN *ROTTERDAM* EN *HAVRE*.

De Stoompaket *Rotterdam*, Kapitein *Coutard*, zal van hier vertrekken Zondag den 20 dezer, des morgens ten 7 ure.

Adres ten Kantore van *SMITH & Co.*, Boompjes, A, 170.

*** STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ VAN *OVERFLAKKEE en GOEDEREEDE.*

Wijziging in de Vaart met de Stoomboot OVERFLAKKEE EN GOEDEREEDE, *van* MIDDELHARNIS *naar* ROTTERDAM *en* DORDRECHT *vice versa*, *gedurende de* ROTTERDAMSCHE KERMIS.

Donderdag den 17 Augustus, des morgens ten 5 ure, van MIDDELHARNIS naar DORDRECHT en van daar ten elf ure naar ROTTERDAM, en des namiddags ten 3 ure van ROTTERDAM naar MIDDELHARNIS terug.

Vrijdag den 18den, des morgens ten 5 ure, van MIDDELHARNIS naar ROTTERDAM, van daar ten 12 ure naar DORDRECHT en van laatstgemelde Stad des namiddags ten 3 ure naar MIDDELHARNIS.

Saturdag den 19den, des morgens ten 8 ure, van MIDDELHARNIS naar ROTTERDAM, en van ROTTERDAM naar MIDDELHARNIS terug op

Zondag den 20sten, des morgens ten 6 ure; zullende op denzelfden Zondag, des middags ten 12 ure, de Dienst weder worden hervat, zoo als bij gedrukte Biljetten is bekend gemaakt.

*** STOOMBOOTVAART TUSSCHEN *ROTTERDAM* EN *HULL*.

De *Emerald Isle*, Kapitein *J. W. Bouch*, vertrekt van *Hull* naar *Rotterdam* iederen Woensdag namiddag en van *Rotterdam* naar *Hull* iederen Saturdag morgen.

Adres bij *GEO. SANDERSON & Co.*

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar TRIESTE, het Oostenrijksch gekoperd Brikschip *Podi*, Kapitein *M. B. Guircovich*.

Naar LIVERPOOL, het Nederlandsch Schooner-Kofschip *Jacomina*, Kapitein *H. C. Schuth*.

Naar STETTIN, het Nederlandsch Kofschip *Jan & Fredrika*, Kapitein *J. H. Wey*.

Naar ST. PETERSBURG, het Nederlandsch Schooner-Kofschip *Newa*, Kapitein *L. J. Doekes*.

Adres ten Kantore van *KUYPER, VAN DAM & SMEER.*

*** Te ROTTERDAM ligt in Lading, naar BATAVIA, het gekoperd Tweedeks Barkschip *J. C. J. van Speyk*, Kapitein *H. Noltee*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor, om den 23 dezer te vertrekken.

Adres ten Kantoren van *KUYPER, VAN DAM & SMEER* en *HUDIG & BLOKHUYZEN.*

*** Te ROTTERDAM ligt in Lading, naar BATAVIA, het Nederlandsch nieuw gebouwd en gekoperd Fregatschip *Madura*, Kapitein *P. D. Nap*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers, om in den loop dezer maand te vertrekken.

Adres ten Kantoren van *KUYPER, VAN DAM & SMEER* en *HUDIG & BLOKHUYZEN.*

*** Te ROTTERDAM ligt in Lading, naar BATAVIA, het Nederlandsch nieuw gebouwd en gekoperd Fregatschip *Vriendschap*, Kapitein *F. W. E. Schuchard*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers, om in den loop dezer maand te vertrekken.

Adres ten Kantoren van *KUYPER, VAN DAM & SMEER* en *HUDIG & BLOKHUYZEN.*

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar NEW-YORK, het Amerikaansch Driemastschip *Agnes*, Kapit. *F. G. Cameron;* vertrekt 20 dezer.

Naar NEW-YORK, het Amerikaansch Fregatschip *Margaret Forbes*, Kapit. *Ch. Prescott;* vertrekt 5 September.

Naar NEW-ORLEANS, het Amerikaansch Driemastschip *Mount Vernon*, Kapitein *R. M. Manus;* vertrekt 25 dezer.

Adres bij *WAMBERSIE & CROOSWIJCK.*

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar LONDEN, het Engelsch Schoenerschip *Ellen*, Kapitein *Rich.d Balding*.

Naar LEITH en GLASGOW, het Engelsch Schoenerschip *Glasgow*, Kapitein *J. Rankine*.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar LONDEN, het Engelsch Schoonerschip *Alkmaar*, Kapitein *I. Heath*.

Naar LEITH, het Engelsch Schoonerschip *Regina*, Kapitein *W. Gains*.

Naar DUNDEE, het Engelsch Schoonerschip *City of Rotterdam*, Kapitein *James Lee*.

Adres bij *CHRIST. REINCKE* en bij *GEO. LEVINGSTON,* } Cargadoors.

*** A. VAN HATTEM, *Ledekant en Kamerbehanger*, is verhuisd van de Kipstraat, hoek van de Korte Baanstraat, K, 122, naar den Oppert, hoek van de St. Jakobstraat, F, 145, te Rotterdam.

*** GLASFABRIJK TE *NAMEN* (BELGIË.)

De Ondergeteekenden hebben de eer te verwittigen, dat zij hun Depôt, hetwelk vroeger door den Heer J. B. CAPPELLEMANS, *Place du Samedi*, n.° 14, te Brussel, gehouden is geworden, sedert den 1 Julij jl. hebben opgeheven, en verzoeken aldus hunne geëerde Begunstigers, de bestellingen en correspondentien direct te Namen aan de Glasfabrijk te adresseren.

De voortbrengselen hunner Fabrijk bestaan in alle soorten van Effen, Geslepen, Gegraveerde, Gekleurde en Vergulde **KRISTALLEN** en halve **KRISTALLEN**, halve en heele gevormde **BEKERS** en **GLAZEN**, supra fijn Geslepen **KRISTALLEN SERVIEZEN**, alle soorten van Gepolijste, ongepolijste en Gegraveerde **ARTIKELEN** voor de Verlichting in het algemeen, **LINZEN** of **DEKGLAZEN** voor de Marine, **FLACONS** en alle soorten van **APOTHEKERS FLESSCHEN**, **CHEMISCHE TOESTELLEN**, **MINIUM** enz. enz. enz.

L. ZOUDE & C.ie

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, zijn op heden uitgegeven en verzonden de navolgende **BOEKGESCHENKJES VOOR DE JEUGD:**

I. *T. VAN SPALL.* DE KLEINE WILLEM, met plaatjes a 60 *cents* en met gekleurde pl. a 75 *c.*

II. *T. VAN SPALL.* DE KLEINE SOPHIA, met pl. a 60 *cents* en met gekleurde pl. a 75 *cents*.

En op nieuw verkrijgbaar gesteld:

III. *Wed. VAN MEERTEN.* UITSPANNINGS-UREN voor Ligchaam en Geest, der Nederlandsche Jeugd aangeboden; *tweede veel verbeterde druk*, met keurige plaatjes a 90 *cents* en met gekleurde plaatjes, in karton, a *f* 1, 10.

Dit Boekje, dat overal met zooveel graagte ontvangen wordt en in alle Vaderlandsche Tijdschriften allergunstigst beoordeeld is, bevat meer dan *zeventig* Kinderspelen en Vermakelijkheden.

IV. DE PORTEFEUILLE MET PLATEN, of *Grootvader* SPRANKHOF *en zijne Kleinkinderen*, met fraaije gekleurde platen, a 75 *cents*.

V. DE GOEDE GROOTMOEDER. Vertellingen voor kleine Kinderen, met pl. a 40 *cents* en met gekleurde pl. a 50 *cents*.

VI. *KAREL BLUMAUER*, DE KINDERKRING, of Vertellingen voor Kinderen, *tweede druk*, met gekl. platen, a *f* 1, 30.

*** Bij den Boekhandelaar J. BELINFANTE, te 's Gravenhage, zien het licht en zijn alom verkrijgbaar gesteld:

I. DE STAATKUNDIGE STREKKING VAN DE VERWERPING DER WET TOT REGELING VAN 's RIJKS OPENBARE SCHULD, overwogen door *J. H. Grave VAN RECHTEREN*, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (welk Geschrift in verband staat met de vóór weinig tijd door denzelfden Schrijver uitgegevene *Beschouwingen over eene vereenvoudigde huishouding van Staat*).

II. 's GRAVENHAAGSCHE STADS- EN RESIDENTIE-ALMANAK VOOR HET JAAR 1843. — In den *negentienden* jaargang van dit Jaarboekje zijn opgenomen de opgaven nopens de VORSTELIJKE HUIZEN IN NEDERLAND en IN EUROPA; de STAATS-AMBTENAREN en HOOGE COLLEGIEN; DEPARTEMENTEN VAN ALGEMEEN BESTUUR; de GEZANTEN, CONSULS en AGENTEN *van* en *in* NEDERLAND; GEWESTELIJKE en PLAATSELIJKE BESTUREN des RIJKS; de RIDDERSCHAP van de verschillende Provincien; het REGTSWEZEN in *Nederland* en *Nederlandsch Indië*; BURGERLIJKE en MILITAIRE *Besturen in* INDIË, enz. enz. Prijs *f* 2, 00.

III. THEMIS, *Regtskundig Tijdschrift*, door Mr. *D. H. LEVYSSOHN*, Mr. *A. DE PINTO*, Mr. *N. OLIVIER* en Mr. *G. M. VAN DER LINDEN*, vierde deel, eerste stuk.

(*Zie verder het Bijvoegsel*).

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.

BIJVOEGSEL, behoorende tot de *Rotterdamsche Courant* van Donderdag den 17 Augustus 1843, n° 98.

*** J. HEYNEN, *Gezigtkundige en Hofleverancier*, verwittigt, dat hij slechts voor weinige dagen te spreken of te ontbieden is ten Huize van zijn Schoonzoon, *H. C. BEHRENS*, Chirurgicale Instrumentmaker, Hoogstraat, K, n.° 75, te Rotterdam. Zoo als bekend is, zal hij trachten het gevaarlijke misbruik van Brillenglazen te bezigen, zoo veel mogelijk, doen vermijden, en den wezenlijk behoeftigen, door een naauwkeurig onderzoek, niet dan met de meeste omzigtigheid een BRIL aanbevelen.

*** D. L. BAMBERG, *Mechanicus aan het Hof*, welke Woensdag den 2 Augustus laatstleden op nieuw de hooge eer heeft genoten te 's Gravenhage aan Zijner Majesteits Paleis, in tegenwoordigheid van Hunne Majesteiten den Koning en de Koningin en verdere Vorstelijke Familie, zijne nieuwe Vindingen van **MECHANISCHE PROEVEN** en **TOURS D'ADRESSE** te vertoonen (men leze hierover het Handelsblad van den 7 Augustus), zal veertien achtereen volgende dagen alhier te Rotterdam zijn verblijf houden, en beveelt zich aan tot het vertoonen zijner **NIEUW UITGEVONDEN PROEVEN** in alle particuliere Gezelschappen, alwaar men hem gelieft te ontbieden. Adres Riviervischmarkt, ten Huize van *Vergoeshouwer*, boven het Diligence-Kantoor, n.° 45, alhier.

*** **F. STEENHAUT**, *Hoogstraat, n.° 21, te Rotterdam*, heeft de eer het Publiek te berigten, dat zijn Magazijn op nieuw voorzien is van een groot assortiment **NIEUWIGHEDEN**, zoo van binnenlandsche als buitenlandsche Fabrijken, bestaande in vele uitmuntende Gouden PARUURS COMPLEET, als mede eene zeer uitgebreide sortering Gouden BRACELETTEN, COLLIERS, OORBELLEN en BROCHES, lange en korte KETTINGEN voor Dames en Heeren, benevens alles wat verder tot het vak van Gouden en Zilveren Bijouteriën behoort; heeft tevens uit Parijs ontvangen een schoon assortiment PENDULES, GIRANDOLES en meer soortgelijke Stukken voor Sieraad en Ameublement, eindelijk eene allernieuwste uitgebreide sortering GALANTERIEN, QUINCAILLERIEN, PARFUMERIEN enz., alles tot zeer civiele prijzen.

*** A TOUT PRIX

zullen, wegens het gevorderde Saizoen, worden uitverkocht, voor rekening der FRANSCHE DOUANE, de in het laatst afgeloopen kwartaal in beslag genomen GEFRAUDEERDE GOEDEREN, bestaande in eene groote partij der Nieuwste **MANUFACTUREN**, **MODEGOEDEREN** en **SHAWLS**,

te *Rotterdam* Botersloot, n.° 476;
„ *Amsterdam* hoek van de St. Luciensteeg, en
„ *'s Gravenhage* Korte Pooten, n.° 179,

door *L. OBERWARTH & Co.*, geoctrooijeerde Fabrijkanten en Commissionnairs, van Parijs.

Hieronder bevinden zich:

Zwitsersche Chitsen, ...	10	*Cents* en hooger.
Jacconnas, ...	25	„ „
Echte *Lyonsche ZijdenGoederen*, effen, gebrocheerd, gestreept en geruit,	50	„ „ „
Eccossais Barège, ...	35	„ „ „
Mousseline de Laine, ...	15	„ „ „
Oostindische Zijden Foulards, . .	90	„ „ „
Omslagdoeken, *Echarpes*, *Challong*, in alle soorten, ...	*Fl.* 1, 50 tot *Fl.* 150.	
Echte *Parijsche Glacé Handschoenen*, . . .	50 C.	en hoog.

Benevens vele andere Nieuwe Goederen, tot enorme *lage prijzen*.

De Verkoop geschiedt dagelijks, van 10 tot 6 ure. — Winkeliers worden van 8 tot 10 ure verzocht. — Brieven *franco*.

Bovengemelden zullen dit jaar met geene Kraam op de Kermis staan, zoo als vorige jaren plaats had.

PS. Daar van ons door de Commiezen alhier eene Partij ZIJDEN PARAPLUIS van *f* 2, 50 is aangehouden, zoo kunnen wij, binnen den tijd van ruim acht dagen, wanneer wij dan eene Nieuwe Partij ontvangen hebben, het Publiek er mede dienen.

*** **MAGAZIJN VAN LINNENS EN TAFELLAKENS.** *J. N. SALOMONS*, van Amsterdam, heeft zijn Magazijn op heden geopend bij Mejufvrouw *M. C. Mulders*, Hoogstraat, G, n.° 104; hetzelve is ruim voorzien van SERVETTEN (6/4 en 7/4 lang), en TAFELLAKENS (in alle lengten en breedten), in 100 Patroonen; Ongebleekte en Gebleekte ONTBIJTLAKENS, DESSERTSERVETTEN, THEEDOEKEN, FEITELS, VOORSPELDERS, BUFFET- en TOILETLAKENS, HANDDOEKEN met Randen, LINNENS, LINNEN ZAKDOEKEN enz.; alle deze Goederen zijn van zuiver Garen, waarvoor hij guarandeert, NETELDOEKSCHE en TULLE MEUBELGORDIJNEN, en MEUBELNETELDOEK van 3¼ en 4¼ El breed, zonder Naad.

*** Handschoenen-Magazijn.

F. Bischofer,

uit Tyrol, wonende in de Kalverstraat te Amsterdam, berigt aan het geacht Publiek, dat hij alhier gearriveerd is met een geheel Nieuw en Groot Assortiment van de fijnste *Gemsledern*, *Harstledern en Chevreaux* **HANDSCHOENEN, ONDERBROEKEN, BORSTROKKEN, BEDLAKENS, BRETELS** enz. enz.; door zijne prijscourante Artikelen en civiele bediening zal hij trachten zich bij hetzelve waardig te maken. Staat met eene Kraam op den hoek van den Dam of Bloemmarkt, bij de Beurs, te Rotterdam.

*** FRANSCH PENSIONAAT VAN JONGE LIEDEN,
gesticht te Merchtem, bij Brussel,
provincie Zuid-Braband,
bestuurd door G. L. SACRÉ.

Een tienjarig gestadig gevolg is de beste waarborg dat dit Fransch Gesticht aan de Ouders aanbiedt.

Men leert er het Fransch naauwkeurig spreken en schrijven, de Rekenkunde, het Boekhouden, de Teekenkunst, de Meetkunst, den Brievenstijl, de Aardrijkskunde, de Algemeene en Natuurlijke Geschiedenissen, de Fabelkunde, het Schoonschrift en de Vocale en Instrumentale Muzijkkunst. Het jaarlijksch kostgeld beloopt op N. D. 129 *Guldens* 93 *Cents*. Men kan Prospectussen en inlichtingen bekomen bij Mejufvrouw *M. C. Mulders*, Hoogstraat, G, n.° 104, te Rotterdam.

*** Puike Geconfijte MANDARIJN **GEMBER**, in halve Potjes, Blanke GENUA en andere eetbare **OLIEN**, per Ned. Kan, en diverse ARTIKELEN, zijn door directen aanvoer verkrijgbaar, tot verminderde prijzen, bij *HENDRIK VAN DER VIJVER*, Westnieuwland, Rotterdam.

*** **SPIEGELS**, in alle grootten, met Vergulde en Mahonyhouten Lijsten, naar den Nieuwsten Smaak bewerkt, voor welker soliditeit men instaat, zijn steeds tot de billijkste prijzen verkrijgbaar aan het Magazijn van *H. S. TELS*, Oppert, n.° 135, te Rotterdam.

De thans aan de Fabrijk voorhanden Spiegels, waaronder van 183 Nederl. Duimen hoog en 93 Duimen breed, 147 dito hoog en 72 breed, uit één glas, en anderen van kleinere dimensiën, met exquise heldere Glazen, uit de beste Fransche Fabrijken, worden tot 10 a 15 per cent onder de gewone prijzen verkocht; ook vindt hij zich, door voordeelig aangeknoopte connectiën met verscheiden Buitenlandsche Fabrijken, in staat gesteld, om het SPIEGELGLAS van de beste qualiteit tot zeer billijke prijzen te leveren.

*** Bij G. GLASER, *Instrument- en Messenmaker*, in de Hoofdsteeg, L, n.° 119, te Rotterdam, zijn de gerenommeerde **TANDMIDDELEN**, bereid door de *Gebroeders DENTZ*, *Tandmeesters van HH. MM. den Koning en de Koningin* en *van HH. KK. HH. den Prins van Oranje* en *Prins Frederik der Nederlanden, enz. enz.*, te bekomen, als: 1°, *Parelwassching* en *Tand-Opiat*, dienende om het Gebit te versterken, de Tanden en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, a *f* 2, 50; 2°, Veritabele *Mondspoeling* voor Scorbut, Blaauwschuit, Rhumatieke pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, a *f* 3; 3°, *Tand-Poeder*, tot zuivering en witmaken der Tanden, a 50 *centen*; 4°, *Poeder Dentifrique et Antiscorbutique*, a *f* 2; 5°, *Tand-Elixer*, om de Tanden ivoor wit te maken, zonder het Glazuur te benadeelen, a *f* 1, 10; 6°, *Eau-de-Blanchard*, om Kies- en Tandpijn, uit zinkens voorkomende, te verdrijven, a *f* 1, 25, en 7°, *Liqueur Philodontique*, tot soigneren en witmaken der Tanden, a *f* 3, 50.

NB. Voornoemde Tandmiddelen zijn, tot gemak van het geëerd Publiek, alle met Cachetten en Circulairen voorzien en tot dezelfde prijzen, in de volgende Steden te bekomen, als: te *Amsterdam* bij de Gebroeders Dentz, Kloveniersburgwal, n.° 32; *Alkmaar* de Erven A. Sterk, Courantiers; *Arnhem* D. K. Muller en Co., Boekverkoopers, in de Bakkerstraat; *Delft* B. Bruins, Boekverkooper; *Haarlem* Antinck, in de Groote Houtstraat; *'s Hage* Sack, in de Schoolstraat; *Leeuwarden* H. van Tuinen, op den Ewal; *Leyden* W. Hoogenstraten, Confiturier, op de Botermarkt; *Middelburg* Gebroeders Abrahams, Courantiers; *Nijmegen* de Gezusters Lebée, in de Groote Straat; *Schiedam* J. H. Sweben, Boekverkooper; *Utrecht* de Wed. van der Schroeff en Zoon, Boekverkoopers, op de Oude Gracht, en te *Zutphen* bij F. C. Oeffelman, Boekverkooper, op de Markt.

*** BORDEAUX.

CORNELIS VENT heeft aan de Noordblaak, D, n.° 237, daargesteld eene Inrigting, waar men bekomen kan WIJNEN, in *alle* soorten en prijzen, BUITENLANDSCH GEDISTILLEERD, bepaaldelijk in *eerste* qualiteit, de beste LIKEUREN en RUM- en ARAK-PUNCH, uitsluitend uit de Fabrijk *'t Lootsje*, te Amsterdam, tot de prijzen als daar verkrijgbaar; voorts de fijnste SALADE-OLIE, BORDEAUX AZIJN, MINERALE WATEREN, SODA WATER en GINGER BEER, en in het saizoen KRUIDENWIJN; *alles ook per Glas verkrijgbaar*.

Deze inrigting wordt met den 1 November aanstaande twee Huizen van het tegenwoordige, in n.° 239, verplaatst, en met alle mogelijke verbeteringen gevestigd, en hier mede aan de gunst van het geëerd Publiek aanbevolen.

*** Binnen- en Buiten-Jalousien

kunnen, naar op te geven maat, binnen acht dagen afgeleverd worden uit de Fabrijk van *A. AELMANS*, Rijks Leverancier en Fabrijkant, in de Eerste Lombardstraat, wijk H, n.° 87, te Rotterdam.

*** *Met toestemming van de Ed. Achtb. Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Rotterdam.*

DE VAN OUDS GERENOMMEERDE

VAUXHALL IN DEN *DOELE*,

gedurende de Kermis, beginnende met HEDEN den 17 Augustus 1843, met GROOTE SCHITTERENDE **VUURWERKEN**, welke zijn vervaardigd en zullen worden afgestoken door den Heer PAOLO CHIARINI, gepriviligeerd Kunstvuurwerkmaker van Zijne Majesteit den Koning, enz. enz. De groote en prachtige met Gaz verlichte Muzijk-Tempel zal met GROOT **HARMONIE-ORCHEST** bezet zijn, en aangevoerd worden door den Heer D. GOUDSWAARD. De Vauxhall zal des avonds ten 9 ure geopend worden door Achtstemmige **HARMONIE**, uit te voeren door het Gezelschap Toonkunstenaars van *Fulda*, alhier vroeger reeds gunstig onder den naam van de *Blaauwjassen* bekend, welke zich na den aanvang van het Groot Orchest verder op de Bovenzaal zullen doen hooren. Het Vuurwerk zal op de voornoemde dagen ten 1 ure worden afgestoken. De Zalen, verdere Localen en Open Plaats zullen op eene schitterende wijze verlicht en versierd zijn. De Repetitien van het Groot Orchest zullen geschieden van des middags 12 tot 3 ure; de Entree is alsdan bepaald op 30 *cents* de Persoon, doch zullen diegenen, welke zich voorzien van een Entreebiljet voor des avonds, des middags vrijen Toegang hebben.

De Entree is bepaald, met het Armengeld, op één Gulden en tien Cents, Kinderen beneden de 12 jaren oud betalen de halve Entree; zijnde de Toegangbiljetten, van des middags ten 12 ure af, aan het Locaal van den *Doele* verkrijgbaar.

*** PLAATS *CONCORDIA*.

Met toestemming van de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad, op Donderdag den 17 Augustus en volgende dagen, ter gelegenheid van het *Kermisfeest*,

VAUXHALL,

bestaande in GROOT **HARMONIE-MUZIJK**, hetwelk zal worden uitgevoerd door al de Heeren Muzijkanten van het Koninklijk Corps Grenadiers van 's Hage, onder directie van deszelfs Kapelmeester, den Heer F. DUNKLER; LUISTERRIJKE **ILLUMINATIE**, en Buitengewoon GROOT, PRACHTIG, SCHITTEREND **VUURWERK**, vervaardigd door den Heer P. L. VAN DER BRUGH, van Amsterdam, Kunstvuurwerkmaker van Z. M. den Koning *W. II*. — Ook zal bij afwisseling eene zeer amusant Gezelschap, bestaande in **MUZIJK** en **ZANG**, onder directie van den Heer *HUBERT SOURLET*, zich in de Zaal doen hooren (alles nader dagelijks bij Affiches vermeld). De Repetitie zal geschieden van des morgens 11 tot des namiddags 2 ure. De Entree is alsdan 25 *cents*, doch diegenen welke zich voorzien van een Entree-Biljet voor des avonds zullen des morgens vrijen toegang hebben. — Des avonds zal de Muzijk ten 9 ure aanvangen, en tot een verrassend amusement zal ten 10 ure de **TAPTOE-PROMENADE**, met Horenmuzijk en Tambours, en de GROOTE **TAMBOUR-GALOP** worden geëxecuteerd. Het Vuurwerk zal ten 12 ure worden afgestoken. Entree *f* 1, 10 de Persoon (met het Armengeld); Kinderen beneden de 12 jaren betalen de helft. — De Localen, de ruime en zeer verfraaide Plaats, als mede de fraaije Muzijktempel zullen, zoo door Gaz als Illuminatie, luisterrijk en prachtig verlicht, met Chassinetten en Eerepoorten versierd en de Buffetten van alle noodige en meest gezochtste Ververschingen voorzien zijn. Door de algemeene verfraaijing van het geheel vleit de Ondergeteekende zich, dezelfde gunst van het geacht Publiek te mogen genieten, welke hem reeds eenige jaren is ten deele gevallen.

W. HINKEN.

NB. De Groote Tambour-Galop zal ook des morgens gerepeteerd worden, doch de Taptoe-Promenade zal niet dan des avonds plaats hebben. — Ook zal des middags ten één ure eene Levensgroote, met Waterstof-Gaz gevulde FIGUUR opstijgen.

*** **PLAATS *EENDRAGT*,** AAN DE KRUISKADE.

Op Donderdag den 17 Augustus 1843, des avonds ten zeven ure, GROOT HARMONIE-MUZIJK, BAL, ILLUMINATIE en SCHITTEREND VUURWERK. Entree voor een Heer en Dame 75 *cents*, waarvan 60 *cents* in Vertering zullen aangenomen worden.

Tot en met Saturdag den 19 Augustus 1843 zullen de Localen voor het Publiek opengesteld zijn.

*** **IN HET KOFFIJHUIS *CASINO*,**
OPPERT, F, 146,

zullen gedurende de *Kermis* te bekomen zijn BEAFSTEAKS, BOUILLON enz.

*** In ***DE KLEINE MARECHAL***, op de Zijl, zal gedurende de Kermis gegeven worden **BAL** en **DANSPARTIJ**, voorzien van een goed bezet Orchest, en gedirigeerd door eenen bekwamen Balletmeester. De Zaal zal fraai verlicht, het Buffet van alle *Ververschingen* voorzien en de Entree vrij zijn.

J. MEERBURG.

*** **STAD *PARIJS*,** AAN DE ZIJL.
Met permissie van de Ed. Achtb. Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad,

ZANG EN BAL,

gedurende de Kermis, te beginnen Donderdag den 17 dezer.

De Ondergeteekende, daartoe geëngageerd hebbende de Heer *ANTOINE CRASSÉ* en bijbehoorend Gezelschap, zal in genoemd Locaal, daartoe expresselijk ingerigt en ruim met Gaz verlicht, doen uitvoeren de Nieuwste COMIEKE ZANGSTUKKEN, DUETTEN, KOREN enz., met Muzijk van de eerste Componisten, Ouvertures, Galoppades, Walsen van *Strauss*, Potpourri's enz., alles afgewisseld door

BAL EN DANSPARTIJ.

Het Buffet zal van alle VERVERSCHINGEN voorzien zijn, als mede van BOUILLON, CARBONADE, PALING enz.; zullende de Ondergeteekende alles in het werk stellen om haren geachten Begunstigers en het geëerd Publiek genoegen te geven.

Entree: des morgens van 11 tot 3 ure, 20 *cents* in vertering en des avonds 30 *cents*. Aanvang ten 8 ure.

Wed. VAN RHIJN.

*** **FRASCATI, KRUISKADE.**

TOONEELBERIGT.

De Ondergeteekende maakt aan het geëerd Publiek bekend, dat HEDEN en gedurende de *Kermis* BUITENGEWONE **VOORSTELLINGEN** ten Tooneele zullen gevoerd worden, van des morgens half twaalf tot half drie en des avonds ten half negen ure; ook zal hij des morgens vroeg gereed zijn met **THEE** en alle **VERVERSCHINGEN.** H. KLEYWEG.

*** **MAGAZIJN** VAN **MUZIJK-INSTRUMENTEN.**

De Ondergeteekende verwittigt het geëerd Publiek, dat hij weder ontvangen heeft eene groote en fraaije sortering **MUZIJK-INSTRUMENTEN**, waaronder alle bekende Koperen en andere BLAAS-INSTRUMENTEN, voor Harmonien en Turksche Muzijk, gemaakt door de beroemdste Fabrijkanten, welke tot buitengewoon lage prijzen verkocht worden; als mede PIANO'S, waaronder eene die een buitengewoon fraaijen, zeer aangenamen en vreemden toon heeft, waarvan men tot nog toe te vergeefs eene tweede in ons Land zoekt; alle soorten van Oude en Nieuwe STRIJK-INSTRUMENTEN, extra fraaije SPEELKLOKKEN, van verschillende prijzen, diverse soorten van HUISKLOKKEN en PENDULES, Groote en Kleine SPEELDOOZEN en HARMONICA'S, Groote en Kleine ORGELS, waaronder ook die in Kerken kunnen dienen, beste *Italiaansche* en *Engelsche* SNAREN, Groote en Fraaije SCHILDERIJEN, met Uur-, Slag- en Luiwerken, en verder alles wat in het Muzijkvak vereischt wordt. Repareert en Stemt ook alle Muzijk-Instrumenten, alles zoo civiel mogelijk.

Hij verzoekt den belanghebbenden bovengenoemde Artikelen te komen bezigtigen in het Muzijk- en Piano-Magazijn, op de Hoogstraat, bij de Vlasmarkt.

F. WEINREICH, te Rotterdam.

*** **SALON DES VARIÉTÉS** VAN **AMSTERDAM,**

ONDER DIRECTIE VAN

P. BOAS EN ***N. JUDELS,***

staande op de Grootemarkt te Rotterdam.

HEDEN, Donderdag den 17 Augustus: DE TWEE STUDENTEN EN DE VOORNAME DAME, nieuwe groote Vaudeville, in twee bedrijven. Na hetzelve: HET KOFFIJHUIS DER TOONEELSPELERS, kluchtige Vaudeville, in één bedrijf. Tot slot: OP HEETER DAAD BETRAPT, nieuwe vrolijke Vaudeville, in één bedrijf.

MORGEN, Vrijdag den 18 Augustus: DE EERSTE MINNARIJEN VAN RICHELIEU, nieuwe groote Vaudeville, in twee bedrijven. Na hetzelve: EEN BAL IN DE GROOTE WERELD, nieuwe groote Vaudeville, in één bedrijf. Zullende de hoofdrollen in bovenstaande Vaudevilles door den Heer *Judels* vervuld worden. Aanvang ten 8½ ure.

*** **KEIZERLIJK RUSSISCHE**

PANTOMIMISTEN,

ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN *Gebr.* ***LEHMANN,*** *in de Groote Schouwburg-Tent, op de Nieuwemarkt,*

op HEDEN Donderdag den 17 Augustus, ten half 9 ure: Groote, brillante nieuwe PANTOMIMEN en BALLETTEN. — Voor de vierde maal LA TRANCQUA HISPAGNIOLA, door den Heer *RICHARD*, uit Amerika. — Nieuwe wonderbare EXERCITIEN, welke nog nimmer in Europa vertoond zijn.

Gebr. LEHMANN.

CIRCUS VAN DE **CHAMPS-ELISÉES** TE *PARIJS,*

ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN

P. CUZENT, LEJARS EN ***F. LOISSET,***

in het Groote ronde Gebouw op het Plein, bij de Delftschepoort,

op HEDEN Donderdag den 17 Augustus, ten half 9 ure: QUADRILLE uit de Middeleeuw. — De Dames *LEJARS, COLLOMBET* en *PAULINE CUZENT.* — Buitengewone EQUESTRISCHE en GYMNASTISCHE KUNSTOEFENINGEN. — AFRIGTING van verscheiden RAS-PAARDEN. — Vrolijke TUSSCHENSCÈNES, enz. De DIRECTIE.

*** **Schotlands Wonder,**

geplaatst op de Grootemarkt, de tweede Tent van het Beeld van Erasmus.

Aangemoedigd door den vereerenden toeloop van Bezigtigers der inderdaad nooit volprezen Verrigtingen van den Heer J. LEDGWOOD (zonder Armen en met slechts één Been geboren), welke de algemeene bewondering verdient en wegdraagt, zoo nemen de Ondergeteekenden de vrijheid Rotterdams Ingezetenen zeer minzaam uit te noodigen, de bedoelde Verrigtingen met hunne tegenwoordigheid te willen vereeren; terwijl tevens aan de Weeskinderen, onverschillig van welke geloofsbelijdenis, de bezigtiging *gratis* wordt opengesteld op MORGEN, Vrijdag, van des voormiddags elf tot twee ure des namiddags. G. SCHOUTEN & COMP.

*** **GROOT PANORAMA,**

voorstellende den **BRAND** van **HAMBURG**, en het **DIORAMA** met 40 MECHANIEKE VOORSTELLINGEN, door het geciviliseerd Publiek druk bezocht wordende, blijft nog dagelijks gedurende de Kermis, van des morgens elf tot des avonds elf ure, geopend. Standplaats Grootemarkt, tegen over *het Zwijnshoofd.*

*** Een gevestigd *Huisonderwijzer in de Hoogduitsche Taal- en Letterkunde*, van de beste getuigschriften voorzien, presenteert, aan eenige Heeren gezamenlijk (het getal van *vijf* niet te boven gaande), *driemaal* wekelijks GRONDIG ONDERWIJS te geven in die Taal, voor driemaandelijksch Leergeld van 10 Gulden voor ieder persoon. Te bevragen bij den Boekhandelaar *VAN BELLE*, in de Westewagenstraat.

*** Wordt gevraagd, om ten spoedigste buiten de Stad in dienst te treden, eene Vrouwelijke DIENSTBODE van de Hervormde Godsdienst, het zij voor Noodhulp tot November of om voor langer tijd te Dienen, in staat voor het Huiswerk, trouw, eerlijk en goed van humeur. Adres, met *franco* Brieven onder de letter W, bij *MENSING en VAN WESTREENEN*, Boekhandelaren, Boek- en Steenplaatdrukkers, te Rotterdam.

*** *TE HUUR* eene **JAGT**, groot 2800 Bunders, gelegen in de provincie Zuid-Holland, zeer geschikt tot uitoefening der Lange en Korte Jagt, als ook voor Watersnippen en Eenden. Te bevragen bij *C. DE NEVE* Hz., te Lekkerkerk, en ter Stads Drukkerij bij de Wed. *P. VAN WAESBERGE & ZOON*, in den Houttuin te Rotterdam.

*** Er wordt *UIT DE HAND TE KOOP* gevraagd een GEGOTEN **IJZEREN KETEL**, van 1,55 El a 1,75 El Ned. diameter, diep 0,80 El a 1,15 El Ned. ijzerdikte, van den Bodem 4½ Duim Ned., van de Zijwanden 2½ a 3 Duim; als ook nog een GESLAGEN ROOD-KOPEREN **KOELPAN**, van 1,50 a 2 El Ned. diameter, 0,80 a 1,15 El. Ned. diep, met koperen Kraan; de bodem moet bestand zijn tegen eene middelbare vuurhitte. Opgave van prijs en waar te bezigtigen, onder de letters ABK, bij den Boekhandelaar *H. V. VAN GOGH*, aan den Steiger te Rotterdam. Brieven *franco.*

*** *UIT DE HAND TE KOOP* het **KOF-TJALKSCHIP *MARIA***, gevoerd door Kapitein *J. Lourens*, groot 42 Roggelasten. Te bevragen bij den Makelaar *F. VAN DAM*, te Rotterdam.

*** BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *'s HERTOGENBOSCH* maken aan de daarbij belanghebbenden bekend, dat de KERMIS op Zondag den 27 Augustus aanstaande invalt, en dat de Loting voor de Standplaatsen der Kramen zal plaats hebben op Woensdag den 23sten dier maand, des voormiddags ten elf ure; zullende alle Brieven dien aangaande, als mede voor Tenten waarin Vertooningen worden gegeven, *vrachtvrij* moeten gezonden worden aan den Heer *VAN ZUTLEN*, Commissaris van Politie dezer Stad, aan wien men vóór de Loting zal moeten doen blijken, dat men van behoorlijk Patent voorzien is, om de Kermis bij te wonen. Zullende op gemelde Kermis geene *Dobbelaars, Draaiborden of Hazardspelen* toegelaten worden.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

's Hertogenbosch A. G. VERHEIJEN.

den 31 Julij 1843. Ter ordonnantie van dezelven,

J. B. VERHEIJEN, *Secretaris.*

*** BURGEMEESTER en ASSESSOREN der Gemeente *VOORBURG*, in Zuid-Holland, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de gewone KERMIS of JAARMARKT, binnen voorschr. Gemeente te houden, voor dit jaar invalt op Zondag den 27 Augustus aanstaande; dat die Kermis of Jaarmarkt ook weder dit jaar door de Kramers zal kunnen worden bezocht, zonder dat door hen iets zal behoeven te worden betaald voor de Standplaatsen van hunne Loodsen of Kramen, immers voor zoover de grond, waarop die Loodsen of Kramen zullen worden geplaatst, ter beschikking van het Gemeentebestuur is.

Herinneren wijders Burgemeester en Assessoren voornoemd, elk en een iegelijk die zulks aangaat, dat geene Hazardspelen, Rijfelaars, Draaiborden, Horoskooptrekkers en openbare Physische Geneeskundige Bewerkingen toegelaten, en de Bedelaars geweerd of anders volgens de bestaande wetten zullen behandeld worden.

Voorburg den 14 Augustus 1843.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,

H. VAN ZEGWAARD.

Ter ordonnantie van dezelven,

J. MULDER, *Secretaris.*

*** G. W. WESSELING en J. WESSELING *Hz.* zullen op Maandag den 21 Augustus 1843, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomen partij GREENEN en VUREN *Dramsche* en *Bijhavensche*, *Riga*, *Nerva*, *Zweedsche* en *Dantziger* BALKEN, *Wyburger*, *Memelsche*, *Fredrikhavensche* en *Noordsche* DEELEN, *Oostrisoersche* en *Arendalsche* JUFFERS, ELLENS, STOLPEN, MAATBALKEN en BARKOENEN, *Nerva* SPARREN, een partijtje *Memelsch* EIKENHOUT en andere HOUTWAREN, liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

PIETER SAMUEL SANDER en JAN CORNELIS PAATS, Notarissen, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening op Woensdag den 30 Augustus 1843, des namiddags ten vier ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, te veilen en aan den meestbiedende of eerstmijnende te verkoopen:

Een **PAND**, bestaande in Twee PAKHUIZEN, in een waarvan vroeger *Distilleerderij* is uitgeoefend, met den daarin zich bevindenden Koperen DISTILLEERKETEL, met HELM en SLANGENVAT, met Koperen SLANG, BOVENWONINGEN en ERVE, staande en gelegen aan de oostzijde van de Korte Frankenstraat te Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend letter K, n.° 182, Kadaster sectie M, n.° 140. Aangeslagen over anno 1843 in de Grondbelasting op de som van *f* 17, 60. Doende in negen Perceelen aan huur *f* 297 's jaars, terwijl eene Kamer en een Zolder zijn in eigen gebruik. Te aanvaarden den 15 September 1843.

De Veil-Condition zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, op de Hoogstraat, wijk K, n.° 8, te Rotterdam, alwaar alle verdere informatien te bekomen zijn.

En zal het te Veilene twee dagen vóór en des voormiddags van den dag der veiling, op de gewone uren, kunnen worden bezigtigd.

*** De Notaris LEENDERT CORNELIS VAN STAVEREN, residerende te Delft, is voornemens om op Donderdag den 31 Augustus 1843, des voormiddags ten 11 ure, in *het Huis der Lucht*, te Delft, publiek te veilen, en op den 7 September 1843, ten gemelden tijde en plaatse, bij afslag te verkoopen: Eene uitmuntende, voordeelig gelegen, welingerigte, hechte en sterke **BOUWMANSWONING**, met SCHUREN, HOOIBERGEN en verdere AANHOORIGHEDEN, mitsgaders diverse Partijen voortreffelijk best **WEI- of HOOILAND**, waaronder puiks puik VEENLAND, alles staande en gelegen in het kanton Delft, in het zuideinde van Delfgaauw, gemeente Abtsregt en Ruiven, te zamen groot 23 Bunders 77 Roeden 98 Ellen. Kunnende de Landerijen met Kersmis aanstaande en de Bouwmanswoning met de Aanhoorigheden op den 1 Mei 1844 worden aanvaard. — En zullen Twee Derde Gedeelten der Kooppenningen onder Hypothecatie van en op het voorschreven Onroerend Goed kunnen gevestigd blijven, tegen den interest van 4 pCt. 's jaars en verdere bepalingen, bij de Conditien op te geven. — Breeder bij Biljetten, en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris, te Delft, zoo mede ten Kantore van den Notaris *BASTIAAN VAN STAVEREN*, te Delfshaven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op Woensdag den 30 Augustus 1843, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een extra hecht, sterk, zeer gunstig gesitueerd WINKELHUIS, BOVENWONING en ERVE, waarin de Affaire van *Wagenmakerij* sedert onheugelijke jaren met het beste succes is uitgeoefend en alsnog wordt voortgezet, staande en gelegen aan de Vest, bewesten de Delftschepoort te Rotterdam, wijk F, n.° 268, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger voorkomende sectie I, n.° 324. Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1843 tot *f* 43, 20, en belast met eene Recognitie ten behoeve der stad Rotterdam, groot *f* 2, 05, verschijnende den 16 Julij van elk jaar. Zijnde geheel in eigen gebruik en kunnende worden aanvaard den 1 October 1843, terwijl de Kooper Twee Derde Gedeelten zijner Kooppenningen op hetzelve zal kunnen gevestigd laten, tegen alzulke interest- en aflossingsbetalingen als bij de Conditien zal worden opgegeven.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van den voorschreven Notaris; kunnende het te veilen Pand twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe door denzelven Notaris af te geven.

*** **MARINE.**

De Directeur en Commandant der Marine te Amsterdam is voornemens, als daartoe gemagtigd bij resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Marine, in dato 18 Julij laatstleden, L. D., n.° 82, op Donderdag den 31 Augustus a. s. en volgenden dag, des voormiddags ten tien ure, op 's Rijks Werf te Amsterdam, in het openbaar te verkoopen, de bij de verschillende Directien der Marine behoord hebbende **RIJKS ZEILJAGTEN**, mitsgaders het **RIJKS TREK- of BINNENJAGT**, en wel: De PAVELJOENJAGTEN, genaamd *JUNO* en *ADONIS*, de KOTTER, genaamd *ONRUST*, het KOPJAGT, genaamd *DE VLIEGER*, en het TREK- of BINNENJAGT, genaamd *DE GLAZEN CHALOUP*, met de daarbij behoorende TUIGEN, ZEILEN, ANKERS, BALLAST en verderen INVENTARIS, benevens het AMEUBLEMENT; alles baeeder omschreven in de Conditien en Voorwaarden, welke van heden af, uitgezonderd des Zondags, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, ter lezing liggen, zoo bij het Ministerie van Marine in *'s Hage*, als bij de Secretarien van de verschillende Directien te *Amsterdam, Rotterdam* en *Vlissingen*; terwijl de gemelde Vaartuigen, mitsgaders den daarbij behoorenden Inventaris en Ameublement, *drie dagen* vóór den verkoop ter bezigtiging voor de Gegadigden zullen worden gesteld en de Catalogus verkrijgbaar zal zijn op de Secretarie bij de Directie der Marine te Amsterdam, tegen betaling van 15 *cents.*

Amsterdam den 8 Augustus 1843.

De Directeur en Commandant voornoemd,

A. W. DE MAN.

*** Door den Boekhandelaar *H. NIJGH* en den Boekdrukker *A. WIJNANDS* is uitgegeven, den 12 dezer, N.° 1 van het

ROTTERDAMSCH

STAAT-, HANDEL-, NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

Dit Blad verschijnt elken Saturdag middag; men kan Advertentien inzenden tot *uiterlijk* Saturdag, des morgens 12 ure. Tegen betaling van het zegel alléén, à 35 *cents*, kan men tot en met den 15 September Advertentien geplaatst krijgen.

Het BUREAU van dit Blad is bij den Boekhandelaar *H. Nijgh*, Hoogstraat, E, n.° 356.

Goede Artikels, betreffende *Handel* en *Staatkunde*, zullen zeer welkom zijn. Diegenen welke zich tot medewerking aan dit Blad zouden willen verleenen, gelieven zich te adresseren aan het Bureau van hetzelve.

Te Rotterdam, bij JAN ARRENBERG & Co.